

Töö number
Tellijä
Konsultant

2024-0064
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Skepast&Puhkim OÜ
Laki põik 2, 12915 Tallinn
Telefon: +372 664 5808; e-post: info@skpk.ee
Registrikood: 11255795;

Kuupäev

11.09.2025

Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu asukoha eelvalik Alternatiivide võrdlus taimestiku ja vääriselupaikade põhjal

Aruanne

Versioon 1
Kuupäev 11.09.2025
Koostanud: Camilla Kastein

Projekti nr 2024-0064

SKEPAST&PUHKIM OÜ
Laki põik 2
12915 Tallinn
Registrikood 11255795
tel +372 664 5808
e-mail info@skpk.ee
www.skpk.ee

Sisukord

1.	SISSEJUHATUS	4
2.	METOODIKA	5
3.	ELEKTRIÜHENDUSE MÕJU TAIMESTIKULE JA VÄÄRISELUPAIKADELE	6
3.1.	Kaitstavad taimeliigid	6
3.1.1.	I kaitsekategooria taimeliigiga kattumine	7
3.1.2.	II kaitsekategooria taimeliikidega kattumine.....	7
3.1.3.	III kaitsekategooria taimeliikidega kattumine.....	9
3.2.	Vääriselupaigad	15
3.2.1.	Saaremaa läänerannik Kotlandi/Lõmala kavandatud alajaamast Paikülani	16
3.2.2.	Saaremaa keskosa ja idarannik Paikülast Mägi-Kurdla ja Veereni	17
3.2.3.	Mandri läänerannik-Lihula	18
3.2.4.	Lihula-Rumba	18
3.2.5.	Rumba-Järvakandi	18
3.2.6.	Järvakandi-Paide.....	19
4.	ALTERNATIIVIDE VÕRDLUS TRASSILÕIKUDE KAUPA	21
4.1.	Saaremaa läänerannik Kotlandi/Lõmala kavandatud alajaamast Paikülani	21
4.2.	Saaremaa keskosa ja idarannik Paikülast Mägi-Kurdla ja Veereni	22
4.3.	Saaremaalt mandrile	25
4.4.	Mandri läänerannik- Lihula	27
4.5.	Lihula- Rumba	27
4.6.	Rumba- Järvakandi	28
4.7.	Järvakandi-Paide.....	29
5.	JÄRELDUSED JA KOKKUVÕTE	31
6.	KASUTATUD ALLIKAD	32

1. Sissejuhatus

Eesti-Läti IV ühenduse taimestiku ekspertarvamuse eesmärgiks on anda sisend elektriühenduste trassialternatiivide võrdlemiseks asukoha eelvaliku etapis. Ekspertarvamus käsitleb vaid maismaal paiknevaid trassialternatiive, merepõhja elupaikade ja elustiku kohta koostatakse eraldi eksperthinnang. Ekspertarvamus käsitleb mõjusid kaitsealustele taimedele ja vääriselupaikadele.

Ekspertarvamus ei käsitle taimestikku kitsamas mõistes (taimestik ehk mingil alal kasvavate taimeliikide kogum), kuna taimeliikide leviku (välja arvatud kaitstavate taimeliikide teadaolevad leiukohad) kohta puuduvad nii detailsed andmed, mis võimaldaks kirjeldada taimeliikide levikut trassikoridoris. Käesolev eksperthinnang käsitleb ainult mõjusid vääriselupaikadele ning kaitsealustele taimedele, mõju elupaigatüüpidele, märgaladele, Natura 2000 aladele ja kaitstavatele aladele on hinnatud eraldiseisvates eksperthinnangutes.

Ekspertarvamusega tuuakse välja taimestikule avalduvad koondmõjud, mis sisaldavad vääriselupaikade kadu ja mõjutamist ning kaitstavate taimeliikide elupaikade kadu ja mõjutamist.

Ekspertarvamusega selgitatakse välja elektriühenduse alternatiivsete trassikoridoride paremus taimestikule ja vääriselupaikadele avalduvate mõjude aspektist. Parimaks alternatiiviks loetakse alternatiivi, mille korral kaasnevad kõige väiksemad mõjud taimestikule.

2. Metoodika

Riigi eriplaneeringu (REP-i) eesmärk on planeerida Eesti-Läti neljanda elektriühenduse (EE-LV IV) Eestis paiknev osa algusega Paide linnast Lihula linna suunas ning läbi Suure väina Saaremaa edelarannikule. Loodav ühendus suurendab 2033+ vaates elektri varustuskindlust ning loob võimalused suurema hulga taastuvenergia vastuvõtmiseks Lääne-Eesti elektrivõrku, aidates kaasa riigi 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisele.

Trassialternatiivide asukoha eelvaliku etapis on hinnatavaid trassilõike kokku seitse:

1. Kotlandi/Lõmala – Paiküla
2. Paiküla – Veere/Mägi-Kurdla (Saaremaa idarannik)
3. Saaremaa idarannik – mandri läänerannik (Paatsalu/Muriste/Hanila)
4. Mandri läänerannik (Paatsalu/Muriste/Hanila) – Lihula
5. Lihula – Rumba
6. Rumba – Järvakandi
7. Järvakandi – Paide.

Igas trassilõigis on määratud hinnatavad trassialternatiivid.

Ekspertarvamuse koostamisel on kaardianalüüsi teostamiseks kasutatud EELIS andmebaasi ruumiandmeid (seisuga juuni-juuli 2025) vääriselupaikade ja kaitstavate taimeliikide kohta. Lisaks on kasutatud Eleringilt saadetud tehnilist kirjeldust kavandatava tegevuse osas. Taimestikule ja vääriselupaikadele avalduvad elektriühenduste rajamisega mõjud seoses metsaalade raadamisega õhuliinide koridorides ning sellest tuleneva maastike muutuse ja elupaikade hävinemisega. Maakaablitega kaasnevad mõjud taimestikule on oluliselt väiksemad kui õhuliinidega kaasnevad mõjud, kuna maakaabelliini koridorid on kitsamad.

Mõju hindamisel tuginetakse piirkonnas registreeritud kaitsealuste taimede ning vääriselupaikade andmetele.

Ekspert hinnangus hinnatakse erinevate lõikude alternatiive ning antakse hinnang parima trassialternatiivi valimiseks. Parimaks alternatiiviks loetakse alternatiivi, mille korral kaasnevad nendele aladele kõige väiksemad mõjud.

Ekspert hinnang koostatakse kaardianalüüsi ja kvalitatiivse hinnangu põhjal.

3. Elektriühenduse mõju taimestikule ja vääriselupaikadele

Eesti-Läti neljanda ühenduse alternatiivid kulgevad suures ulatuses maismaal, kus need läbivad erinevaid maastikke, sh ka suuri metsaalasid. Looduslikku väärtust omavatest taimekooslustest avaldub seoses elektriühenduse rajamisega suurim mõju metsadele. Metsamaastikke, sh ka majandusmetsi käsitletakse teatud mööndustega loodusmaastikena. Majandusmetsade näol pole valdavas osas tegu looduslike metsakooslustega, kuid metsad pakuvad siiski suures mahus erinevaid ökosüsteemiteenuseid, sh ka elupaiku erinevatele looduslikele liikidele. Trassialternatiividele jäävad ka mitmed vääriselupaigad, millest enamik on justnimelt metsaelupaigad.

Elektriühenduste maismaa-alternatiivid kulgevad peamiselt metsamaastikes ja mosaiikmaastikes, kus vahelduvad metsad ja põllumajandusmaad. Väiksemas osas läbivad alternatiivid ka põllumajanduslikke avamaastikke. Taimestiku (alal kasvavate taimeliikide kogum) ja taimkatte (ala taimekooslused) iseloomu määravad ühest küljest looduslikud olud (geoloogiline ehitus, mullastik, veerežiim), teisalt aga inimtegevus. Nii planeeringuala taimestik kui ka taimkatte on suhteliselt rikas, mille tingib suur loodusmaastike osakaal ning rannikualade ja eri tüüpi märgalade ja veekogude esinemine alal. Alal leidub ka eri tüüpi niite, samuti mitmekesistavad taimestikku inimese kaasabil kujunenud kooslused, nagu pargid ja aiad. Tulenevalt saartel ja planeeringuala mandriosa lääneservas domineerivatest lubjarikastest muldadest on sealne taimestik reeglina liigirikkam kui mandriosa idaosas.

Planeeringuala taimkatet rikastavad ka niidud, kui suhteliselt liigirikkad poollooduslikud kooslused. Enim leidub planeeringualal rannaniite ja aruniite, vähemal määral ka lamminiite. Aruniidud ja rannaniidud on levinud peamiselt saartel ja planeeringuala mandriosa läänesosas.

Metsad katavad planeeringuala maismaaosast u 60%, mis on Eesti keskmisest metsasusest (metsamaa hõlmab u 52%) oluliselt rohkem. Metsadest leidub enim männikuid, kuid suhteliselt rohkelt esineb ka kaasikuid ja kuusikuid. Vähemal määral esineb halli lepa, sanglepa ja haava enamusega metsi.

Soode osakaal planeeringualal ületab veidi Eesti keskmist ning suurema osa soode pindalast moodustavad ala mandriosale jäävad suured rabad (Lihula raba, Kesu raba, Mukri raba, Taarikõnnu raba, Nõlvassoo, Lõo raba, Kaisma raba, Lelle raba, Iidva soo ja Kastna raba) ning madalsood (Avaste soo ja Tuhu soo). Saaremaal ja Muhu saarel on soode osakaal Eesti keskmisest väiksem. Looduslikke soid on saartel säilinud vähem kui mandriosas. Suur osa kunagistest soodest ja soostunud aladest on kuivendatud metsanduslikul või põllumajanduslikul eesmärgil või rikutud turba kaevandamisega.

Metsade raadamise mahu poolest oleksid parimad variandid esimesel lõigul Kotlandi - Paiküla 3-1 ja Lõmala - Paiküla 4-1; teisel lõigul Paiküla - Veere 1-1 ja Paiküla - Veere 3-1 ning Paiküla - Mägi-Kurdla 2-1 ja Paiküla - Mägi-Kurdla 3-1; kolmandal lõigul Mägi-Kurdla - Hanila; neljandal lõigul Paatsalu-Lihula; viiendal lõigul Lihula-Rumba 4-1; kuuendal lõigul Rumba - Järvakandi 1; seitsmendal lõigul Järvakandi-Paide 7 ja ka Järvakandi-Paide 6. Metsade raadamine toob kaasa paratamatult paljude liikide kasvukohtade hävinemise ning teisenemise ning metsa pindala vähenemise. Samas tekivad sinna asemele avamaakooslused, mis võivad sobida jällegi teistele taimeliikidele kasvukohtadeks. Metsakoosluste asemele tekivad avatud kooslused, millest võivad kujuneda liigirikkad poollooduslikud kooslused.

3.1. Kaitstavad taimeliigid

Avamaastikus paiknevatel elektriühenduse lõikudel avalduvad taimedele, seentele ja samblikele mõjud valdavalt ehitusetapis. Enamasti on need mõjud pöörduvad, kuna töödest mõjutatud taimkatte taastub. Liinimastide ja juurdepääsuteede alla jäävatel aladel toimub ka elupaikade kadu, kuid need alad moodustavad kogu elektriühenduse koridorist väga väikese osa ning seetõttu on see mõju väike. Taimedele, seentele ja samblikele avalduvad seoses elektriühendusega olulised mõjud. Mõjud on tugevamad õhuliini rajamise korral, eriti lõikudel, kus see rajatakse metsamaastikku. Liinikoridori raadamisega teiseks olulisel määral selle elustik, kuna metsakoosluste asemele kujunevad avakooslused. Seetõttu kaovad puudel kasvate samblike, samuti lagupuidul kasvavate ja puudega seotud mükoriisaseente elupaigad ning taimeliigid, mis eelistavad kasvamiseks varjulisemat metsaalust kasvukohta. Kõik õhuliini trassialternatiivide alal registreeritud kaitstavad seene- ja samblikuliigid kasvavad vanematel puudel ning on elupaigana sõltuvad vanematest

metsakooslustest. Õhuliini koridori raadamine toob kaasa sellele alale jäävate kaitstavate seene- ja samblikuliikide elupaikade kao.

Samblike ja seente osas kaasneb liinikoridori raadamisega nende liigirikkuse ja arvukuse vähenemine, kuna avakooslused pakuvad seentele ja samblikele reeglina vähem elupaiku.

I ja II kaitsekategooria taimeliikide elupaigad olid elektriühenduse alternatiivide visandamisel välistavaks kriteeriumiks. Sellest hoolimata jäävad mõned I ja II kaitsekategooria taimeliigid trassialternatiivide koridoridesse. Elektriühenduse alternatiivide alal on registreeritud mitmeid III kaitsekategooria taimeliikide elupaiku (vt asukohti planeeringu kaardirakendusest), mille esinemine polnud trassikoridore visandamisel välistavaks kriteeriumiks. Looduskaitseeaduse § 55 lg 8 kohaselt on keelatud on III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas. See tähendab, et nende puhul on lubatav üksikute isendite, kuid mitte antud elupaiga kõikide isendite hävitamine. Vajadusel on võimalik kaaluda ka kaitsealuse liigi isendite ümberasustamist (LKS § 58 lg 6), kuid see ei pruugi olla realiseeritav kõikide liikide puhul. Kindlate kasvukohtade ning sealsete taimeisendite ümberasutamine on asjakohane otsustada juba täpsemas etapis, kus trassialternatiivide hulgast on valik tehtud.

3.1.1. I kaitsekategooria taimeliigiga kattumine

Üks kattumine I kaitsekategooria taimeliigiga on **Paiküla-Veere 1-1 trassilõigul, kus õhuliini koridoriga kattub** roheline hiidkupar (*Buxbaumia viridis* KLO9401662, KLO9403986, KLO9401446). Roheline hiidkupar kasvab lehtmetsades kõdunevatel kändudel, tüvedel, harvem maapinnal. Ohutegurid on lagunevate ja õõnsate ning kuivade puude kadumine/hulga vähenemine, metsade vanuse muutumine: vanade metsade ja suurte puude kadumine ja lageraied. Liigi säilitamiseks on soovitus tagada liigile sobiva lagunemisastmega okaspuu lamatüvede olemasolu metsades, mitte majandada ja kuivendada metsi liigi kasvukohas ning mitte muuta metsade niiskus- ja valgustingimusi. Paiküla-Veere 1-1 trassil on olemasolev õhuliini koridor laiusega 40 m, selle kasutuselevõtuks 330kV liini jaoks on vaja seda laiendada 40 m, mõlemast servast 20 m, mis hävitaks otseselt osa roheline hiidkupra kasvukohast ning servaeefekti läbi mõjutab antud kasvukohta tõenäoliselt ka laiemalt, kuna muutunud valgustingimused ning võimalik tuulemurd alles jäänud metsas võib kasvukohta veelgi kahandada või halvendada. Trassikoridori laiendamine hävitab roheline hiidkupra kasvukoha, mistõttu on see alternatiiv välistatud.

3.1.2. II kaitsekategooria taimeliikidega kattumine

II kaitsekategooria taimedest jäävad teisel lõigul Paiküla-Veere 1-1 õhuliini trassidele kärbesõis (KLO9333359, kattuvus 0,01 ha), kährikseen (KLO9600291, kattuvus 0,2 ha), püramiid-akakapsas (KLO9338065), mille kogu kasvukoht jääb olemasoleva liini laienduse alale, kuninga-kuuskjalg (KLO9342984, mille kogu kasvukoht kattub 1,5 ha ulatuses); kaunis kuldking (KLO9329748 ja KLO9329842, punktobjekt), must-seahernes (KLO9329780, mis kattub vähesel määral).

Kährikseene kasvukohaks on märgitud üks metsaala, mis on sobiv kasvukoht, liigi leiukoht jääb aga õhuliini koridorist kaugemale. Õhuliini koridori rajamisega tuleb raadata metsamaad, mis on võimalik kasvukoht, kuid ei hävita kährikseene leiukohta. Raadamisest tekkinud servaeffekt võib veelgi vähendada sobilikku metsa osa.

Paiküla-Veere 1 alal on olnud 110kV õhuliin märgitud juba 1985. aasta kaartidele, mis tähendab, et kuninga-kuuskjala ja püramiid-akakapsa kasvukohad on registreeritud juba olemasoleva õhuliini alla. Seega ei tähenda õhuliini koridori laiendamine, et see neile liikidele ei sobiks. Õhuliini mastid tuleks paigutada kasvukohtade alast väljapoole ning ehitustööd tuleb jätta talvisele ajale, võimalusel töid teha vaid siis, kui maapind on külmunud. Niimoodi välditakse maapinna ja selleläbi võimalike kasvukohtade kahjustamist.

Kärbesõis kattub õhuliini trassiga väga vähesel määral (0,01 ha). Kasvukohtadeks sobivad lubjarikkad niisked niidud, allika- ja madalsood, lookadastikud ja loomännikud. Kuna ala on nii väike, on võimalik paigutada õhuliini mastid kasvukoha alast väljapoole ning ehitustööd jätta talvisele ajale, võimalusel töid teha vaid siis, kui maapind on külmunud, siis välditakse maapinna ja selleläbi kasvukoha kahjustamist.

Kauni kuldkinga kasvukohtadeks sobivad kuuse-segametsad, leht-, soo- ja lodumetsad, puisniidud ja lookadastikud. Kauni kuldkinga mõlemad eelnimetatud kasvukohad asuvad olemasoleva trassi läheduses – punktobjekt metsases maastikus, pindobjekt osaliselt avatud trassialal, osaliselt metsases maastikus. Trassikoridori laiendamisel jääb punktobjekt täpselt laienduse piirile, pindobjekt

trassilaienduse sisse. Täielikult avatud ala kaunile kuldkingale kasvamiseks ei sobi ning kasvukohad hävinevad, kuna kaunis kuldking soovib poolvarjulist kasvukohta.

Must-seaherne kasvukohtadeks sobivad leht- ja segametsad, puisniidud, nõlvad, põõsastikud. Ohuteguriteks on raied ja elupaikade kinnikasvamine. Antud kasvukohas jääb olemasoleva õhuliini ja must-seaherne kasvukoha vahele tee, must-seahernes kasvab metsas. Must-seaherne kasvukoht, mis kattub trassi raadamise alaga, tõenäoliselt hävib, kuna ei säili must-seahernele sobilik elupaik.

Kaunis kuldking (KLO9350571) jääb Paiküla-Veere 4, 5, 8 ja 9 trassidele, Paiküla-Veere 7 trassile jääb kauni kuldkinga kasvukoht KLO9350564 ning kärkseõis (KLO9350359) Paiküla-Veere 2, 3, 4, 5, 8 ja 9 trassidele. Kõik kasvukohad kattuvad trassidega üsna vähesel määral. Kuna kattuvad alad on väiksed, on võimalik paigutada õhuliini mastid kasvukoha alast väljapoole ning ehitustööd jätta talvisele ajale, võimalusel töid teha töid vaid siis, kui maapind on külmunud, seeläbi välditakse maapinna ja kasvukoha kahjustamist. Siiski ei sobi kaunile kuldkingale lageraie ning hooldusraiet võib teha vaid külmunud pinnasel ja okste ära vedamisega või põletamisega kasvukohast eemal. Kuna antud kauni kuldkinga kasvukohad asuvad metsades, siis tõenäoliselt trassiga kattuv elupaik hävib, kui mets raadatakse, kuna kaunis kuldking eelistab kasvada teatud määral varju pakkuvates kooslustes.

Eelistatuimad trassialternatiivid on kõik Paiküla-Mägi-Kurdla trassid, kuna neile ei jää ühtegi II kaitsekategooria taimeliigi elupaika. Paiküla-Veere trassialternatiividest on parimateks 2, 3 ja 7, kuna läbivad kõik vaid ühte II kaitsekategooria taime kasvukohta.

Veerest algavad maakaabelliinide variandid läbivad Muhu saarel mitmeid II kaitsekategooria taimeliikide kasvukohti. Kolmas lõik on plaanis rajada täielikult maakaabelliini põhimõttel, mis tähendab, et kaabel kõigis neis kasvukohtades eeldab maa ja pinnase üles kaevamist ning trassi alla jäävate kasvukohtade täielikku hävimist. Üheks alternatiivseks meetodiks on horisontaalne puurimine, mis võimaldab maa alla paigutada kaabli ilma pinnast üle kaevamata. Sellisel puhul ei kahjustataks ka kaitsealuste taimede kasvukohti.

Kolmandal lõigul jäävad mandril Hanilasse suunduvad alternatiivid emaputke (KLO9311803) kasvukohale. Emaputk (KLO9325142) jääb ka Muhu saarel Veere-Hanila 3, Veere-Muriste 3, Veere-Paatsalu 3 alternatiivide trassidele.

Emaputke ohuteguriteks on niitude kinnikasvamine (roostumine, võsastumine) hoolduse lõppemise ja/või kuivenduse tõttu; ülekarjatamine rannaniitudel (täielikult madalmurusaks söödud rohumaal ei saa viljuda); ehitus- ja arendustegevus.

Sale haguhein (KLO9349993) jääb Veere-Hanila 2 ja 3, Veere-Muriste 2 ja 3, Veere-Paatsalu 2 ja 3 alternatiivide trassidele. Sale haguhein kasvab kuivadel hõreda taimestikuga aladel: loopealsetel, liivikutel, teede ääres, hõredates männikutes. Tema peamisteks ohuteguriteks on elupaiga metsastumine, võsastumine, ehitus- ja arendustegevus. Kaitsesoovitusteks on hoiduda kasvukohtades tallamisest, ehitustegevusest, kaevandamisest ning reguleerida metsamajanduslikku tegevust.

Veere-Hanila 2 ja 3, Veere-Muriste 2 ja 3 ja Veere-Paatsalu 2 ja 3 trassidele jääb pisikannikese (KLO9352219) kasvukoht. Pisikannike kasvab madalamates ja niisketes lohkudes paepealsetel loodudel, lubjarikastel niitudel, puisniitudel, metsalagendikel. Tema ohuteguriteks on loopealsete võsastumine, ehitustegevus.

Kaunis kuldking (KLO9336540) kattub osaliselt Oina kápaliste püsielupaiga sihtkaitsevööndiga (KLO3101440) ning jääb Muhu saarel Veere-Hanila 2 ja 3, Veere-Paatsalu 2 ja 3 ja Veere-Muriste 2 alternatiividele. Kaunis kuldking (KLO9350609), jumalakäpp (KLO9343246) ja kärkseõis (KLO9338984, KLO9351098) jäävad samuti Oina kápaliste püsielupaiga territooriumile ning Muhu saarel Veere-Hanila 2 ja 3, Veere-Paatsalu 2 ja 3 ja Veere-Muriste 2 alternatiividele.

Üks kärkseõie (KLO9354347) kasvukoht jääb lisaks ka Veere-Hanila 3, Veere-Muriste 3 ja Veere-Paatsalu 3 trassidele ning kauni kuldkinga (KLO9333647, KLO9352180) kasvukohad Veere-Hanila 2, Veere-Muriste 2 ja Veere-Paatsalu 2 trassidele. Mandril jääb Hanilasse suunduval kaabelliinile kauni kuldkinga (KLO9355606) kasvukoht.

Maakaabelliini rajamine läbi kõigi eelnimetatud taimeliikide kasvukohtade kahjustab neid, kuna maakaabelliini rajamiseks on vaja maa üles kaevata ning ka peale olukorra taastamist ei pruugi antud asukohas liigid enam kasvada. Võimalik, et pinnases säilib taimede seemnepank või näiteks paljunemiseks vajalikud risoomid ning soodsate tingimuste kokkusattumisel võivad alale kasvada uued taimed. Selleks peavad ka sobima muud tingimused, näiteks valgustingimused, mistõttu varjuarmastavad liigid raadatud trassikoridoril ei kasva, kuid avatud maastike liigid küll, mistõttu

võib trassikoridori rajamisest tekkiv elukeskkond õhuliini rajamise järgselt neile liikidele väga hästi sobida. Sellisteks liikideks on emaputk ja sale haguhein. Suure tõenäosusega aga taimede kasvukohad maakaabelliini alla jäävates asukohtades hävinevad.

Eelistatavad alternatiivid on siin Mägi-Kurdla-Paatsalu ja Mägi-Kurdla-Muriste, kuna ei jää ühegi II kaitsekategooria liigi kasvukohta alla.

Neljandal lõigul jäävad alale Paatsalu-Lihula ja Muriste-Lihula trassilõikudele niidu-kuremõök (KLO9310328) ning Hanila-Lihula 2 trassilõigule jääb kaunis kuldking (KLO9309299, punktobjektina). Niidu-kuremõök ristub trassiga vaid väikeses mahus, kuna kulgeb peenikese siiluna risti trassikoridoridega ning kui liigi elupaigale õhuliini maste mitte paigutada, ei ole niidu-kuremõögale mõju ette näha. Täielikult avatud ala kaunile kuldkingale kasvamiseks ei sobi ning kui kauni kuldkinga kasvukoht raadata, see hävineb, kuna kaunis kuldking soovib poolvarjulist kasvukohta.

Kõigil kolmel alternatiivil on võimalik mõju vältida, kuna kattumine II kaitsekategooria taimeliikidega on nii väikeses mahus, pole eelistatud alternatiivi.

Rohkem I ja II kaitsekategooria liike trassialternatiividele ei jää. Lisaks jääb trassialternatiividele mitmeid III kaitsekategooria taimeliike.

3.1.3. III kaitsekategooria taimeliikidega kattumine

Looduskaitseeaduse kohaselt on keelatud III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas. See tähendab, et nende puhul on lubatav üksikute isendite, kuid mitte antud elupaiga kõikide isendite hävitamine. Seetõttu on keskendatud allolevas alapeatükis rohkem neile kasvukohtadele, mis kattuvad pooles või rohkemas ulatuses trassidega.

Kotlandi-Paiküla 1-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss, siberi võhumõök, lääne-mõökrohi, kahkjaspunane sõrmkäpp, kollakas sõrmkäpp, karukold, tumepunane neiuvaip, pruunikas pesajuur, kahelehine käokeel, harilik käoraamat, soo-neiuvaip, laialehine neiuvaip, vööthuul-sõrmkäpp. Trassiga kattub üle poole laialehise neiuvaiba (KLO9332412), hariliku porssi (KLO9333022, KLO9333185, KLO9333281), kahkjaspunane sõrmkäpa (KLO9332251), soo-neiuvaiba (KLO9332660) ja hariliku käoraamatu (KLO9332860) kasvukohtadest.

Enamik siberi võhumõõga (KLO9332927) ja hariliku pors (KLO9332982) kasvukohtadest kattub trassi ning Kotlandi alajaamaga.

Täielikult trassi alla jääb hariliku pors (KLO9332998) kasvukoht.

Kotlandi-Paiküla 2-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss, siberi võhumõök, kuradi-sõrmkäpp, sulgjas õhik, harilik käoraamat, kahkjaspunane sõrmkäpp, pruunikas pesajuur, soo-neiuvaip, vööthuul-sõrmkäpp, laialehine neiuvaip.

Kotlandi-Paiküla 2-1 trassi alla jääb täielikult soo-neiuvaiba (KLO9332674), vööthuul-sõrmkäpa (KLO9332024) ja hariliku käoraamatu (KLO9332868) kasvukohad.

Enamik siberi võhumõõga (KLO9332927) ja hariliku pors (KLO9332982) kasvukohtadest kattub trassi ning Kotlandi alajaamaga.

Trassiga kattub üle poole hariliku porssi (KLO9333013), sulgja õhiku (KLO9401277), soo-neiuvaiba (KLO9332598), kahkjaspunase sõrmkäpa (KLO9332197) kasvukohtadest.

Kotlandi-Paiküla 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss, siberi võhumõök, kahkjaspunane sõrmkäpp, lääne-mõökrohi, hall käpp, karukold, harilik käoraamat, soo-neiuvaip, sulgjas õhik, harilik kopsusamblik, pruunikas pesajuur, suur nõöpsamblik, vööthuul-sõrmkäpp, tumepunane neiuvaip, kahelehine käokeel.

Trassi ning Kotlandi alajaamaga kattub enamik siberi võhumõõga (KLO9332927) ja hariliku pors (KLO9332982) kasvukohtadest. Samuti kattub trassikoridor enamiku lääne-mõökrohi (KLO9341359) kasvukohaga.

Trassiga kattub suur osa hariliku porssi (KLO9302676) ja halli käpa (KLO9302969) kasvukohtadest.

Kotlandi-Paiküla 4-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss, siberi võhumõök, lääne-mõökrohi, kahkjaspunane sõrmkäpp, kollakas sõrmkäpp, karukold, tumepunane neiuvaip, pruunikas pesajuur, kahelehine käokeel, harilik käoraamat, soo-neiuvaip, laialehine neiuvaip,

vööthuul-sõrmkäpp, harilik kopsusamblik, sulgjas õhik, suur nõöpsamblik. Trassi ning Kotlandi alajaamaga kattub enamik siberi võhumõõga (KLO9332927) ja hariliku porsu (KLO9332982) kasvukohtadest.

Trassi alla jääb enamik hariliku porsu (KLO9333185) kasvukohast.

Lõmala - Paiküla 1-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed sulgjas õhik, soo-neiuvaip, kahkjaspunane sõrmkäpp, kuradi-sõrmkäpp, harilik porss, laialehine neuuvaip, siberi võhumõök, lääne-mõökrohi, kollakas sõrmkäpp, tumepunane neuuvaip, pruunikas pesajuur, kahelehine käokeel, karukold, harilik käoraamat, vööthuul-sõrmkäpp.

Lõmala alajaama alale jääb sulgjas õhik (KLO9401771), täielikult trassi alla jääb hariliku porsu (KLO9332998) kasvukoht.

Peaaegu täielikult jäävad trassi alla hariliku porsu (KLO9333185, KLO9333022), laialehise neuuvaiba (KLO9332412), soo-neiuvaiba (KLO9332598) ja kahkjaspunase sõrmkäpa (KLO9332197) kasvukohad.

Trassi alla jääb umbes pool soo-neiuvaiba (KLO9332544) ja kahkjaspunase sõrmkäpa (KLO9332140) kasvukohtadest.

Trassi ning Kotlandi alajaamaga kattub enamik siberi võhumõõga (KLO9332927) ja hariliku porsu (KLO9332982) kasvukohtadest.

Lõmala-Paiküla 2-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed kahelehine käokeel, laialehine neuuvaip, harilik porss, suur nõöpsamblik, sulgjas õhik, harilik käoraamat, vööthuul-sõrmkäpp, soo-neiuvaip.

Lõmala alajaama alale jääb sulgjas õhik (KLO9401771). Trassi alale jäävad täielikult hariliku käoraamatu (KLO9332868), soo-neiuvaiba (KLO9332674), vööthuul-sõrmkäpa (KLO9332024) kasvukohad.

Lõmala-Paiküla 2-1 trassiga kattub umbes pool kahelehise käokeele (KLO9309053) kasvukohast, üle poole laialehise neuuvaiba (KLO9309053), sulgja õhiku (KLO9401277) ja hariliku porsu (KLO9333013) kasvukohtadest.

Lõmala-Paiküla 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed siberi võhumõök, kahelehine käokeel, harilik porss, rohekas käokeel, vööthuul-sõrmkäpp, harilik käoraamat, kollakas sõrmkäpp, lääne-mõökrohi, karukold, tumepunane neuuvaip, pruunikas pesajuur, kahkjaspunane sõrmkäpp, soo-neiuvaip, suur nõöpsamblik, sulgjas õhik, harilik kopsusamblik.

Lõmala alajaama alale jääb sulgjas õhik (KLO9401771). Trassi alla jääb peaaegu pool kahelehise käokeele (KLO9333389) kasvukohast, suur osa hariliku käoraamatu (KLO9332738), hariliku porsu (KLO9333033), roheka käokeele (KLO9333413) ja vööthuul-sõrmkäpa (KLO9331993) kasvukohast. Trassi alla jääb enamik hariliku porsu (KLO9333185) kasvukohast.

Lõmala-Paiküla 4-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed siberi võhumõök, karukold, tumepunane neuuvaip, hall käpp, lääne-mõökrohi, harilik porss, rohekas käokeel, vööthuul-sõrmkäpp, harilik käoraamat, kahelehine käokeel, pruunikas pesajuur, kahkjaspunane sõrmkäpp, soo-neiuvaip, suur nõöpsamblik, sulgjas õhik.

Trassi alla jääb suur osa hariliku porsu (KLO9302676) ja halli käpa (KLO9302969) kasvukohtadest, enamik lääne-mõökrohi (KLO9341359) kasvukohast, suur osa hariliku käoraamatu (KLO9332738), hariliku porsu (KLO9333033), roheka käokeele (KLO9333413) ja vööthuul-sõrmkäpa (KLO9331993) kasvukohast, trassi alla jääb peaaegu pool kahelehise käokeele (KLO9333389) kasvukohast. Lõmala alajaama alale jääb sulgjas õhik (KLO9401771).

Kindlasti hävivad alajaamade alla jäävad taimede kasvukohad, kas Kotlandi alajaama alla jäävad siberi võhumõõga ja hariliku porsu kasvukohad või Lõmala alajaama alla jääv sulgja õhiku kasvukoht. Samuti hävivad metsaliigid nagu pruunikas pesajuur, karukold, harilik kopsusamblik, sulgjas õhik ja suur nõöpsamblik, kuna vajavad vanemat metsa, mille puudel kasvada ning pruunikas pesajuur ja karukold eelistavad varjurikkamat metsaalust. Metsa raadamisel õhuliini trassidel neile sobiv elupaik kaob. Teised taimed nagu harilik porss, siberi võhumõök, lääne-mõökrohi ning teised kápálised kasvavad avatud ja poolavatud kooslustes. Õhuliini mastid tuleks paigutada taimede kasvukohtade alast väljapoole ning ehitustööd tuleb jätta talvisele ajale, võimalusel töid teha vaid siis, kui maapind on külmunud. Niimoodi välditakse maapinna ja selleläbi võimalike kasvukohtade kahjustamist. Võimalusel tuleks ka vältida ehitusmasinatega alal sõitmist ning ehitusmaterjalide jms ladustamist kaitsealuste liikide alal. Kuna veerežiimi ei muudeta, jäävad niiskustingimused samaks.

Eelistatuim alternatiiv on Kotlandi-Paiküla 4-1, kuna sellel alternatiivil jääb trassi alla vaid üks hariliku porski kasvukoht ning liigid, mis jäävad alajaama alla, kuigi trassil on kokku 16 kaitsealust III kategooria liiki, jäävad teised neist trassile vähesel määral, mis ei too kaasa nende kasvukohtadest üle 50% kasvukoha hävimise. Samuti on eelistatud alternatiivid Kotlandi-Paiküla 2 ja Lõmala-Paiküla 2, millele jääb vastavalt vaid 10 ja 8 kaitsealust III kaitsekategooria liiki, millest mõlemal nelja liigi kasvukohad kattuvad trassiga umbes pooles ulatuses ning täielikult jäävad trasside alla alajaamade alal kasvavad taimed ning samad kolm käpaliste leiu kohta.

Teisel lõigul on Paiküla-Veere 1-1 trass kavandatud olemasoleva trassi laiendusena. Sellele trassile või selle lähedusse jäävad III kaitsekategooria taimede harilik käoraamat (KLO9302166, KLO9331313), harilik porss (KLO9331325, KLO9331360, KLO9334196, KLO9331752, KLO9331389, KLO9333300), soo-neiuvaip (KLO9331284, KLO9301964, KLO9329824, KLO9344672, KLO9331297, KLO9332670), sulgjas õhik, punktobjektina mets-õunapuu (KLO9329821) ja pindobjektina KLO9329828, kahkjaspunane sõrmkäpp (KLO9333935, KLO9344670, KLO9332264), pruunikas pesajuur, suur nõöpsamblik, vööthuul-sõrmkäpp (KLO9329823), lääne-möökhrohi (KLO9301262), kuradi-sõrmkäpp (KLO9331276), siberi võhumõök (KLO9350320), kahelehine käokeel (KLO9331703, KLO9350381) ja käokeel (liigini määramata) (KLO9348691). Paljud nendest taimede kasvukohtadest kattuvad juba olemasoleva õhuliini trassiga, mistõttu nendele kasvukohtadele avalduvad vaid ehitusaegsed mõjud. Õhuliini mastid tuleks paigaldada kasvukohtadest väljapoole ning võimalusel teostada töid talvel külmunud pinnasega. Kohad, kus kasvavad vanu puud vajavad liigid, nagu sulgjas õhik (KLO9401892, KLO9401515), suur nõöpsamblik (KLO9701209) ja pruunikas pesajuur (KLO9346932), on õhuliini trassikoridori laiendamisel vaja raadata ning see toob kaasa kaitsealuste liikide elupaikade kahjustamise. Sulgja õhiku ja suure nõöpsambliku puhul on tegu metsaliikidega, kes vajavad kasvamiseks vanu puud, pruunikas pesajuur eelistab aga kasvamiseks varjulisi metsaaluseid. Õhuliini koridori laiendamisega hävib osa nende kolme liigi elupaigast. Samas on tegu suure kasvukohaga, kust vaid väike osa raadatakse. Mets-õunapuu punktobjektina märgitud kasvukoht on võimalik tähistada ning trassikoridori raadamisel säilitada. Mets-õunapuu võib kasvada kuni 12 m kõrguseks, mistõttu on tõenäoliselt liinikoridoris kasvavad puud vaja raadata, kuid pindobjekti kasvukoht jääb trassikoridori alasse väikese mahus ja on vaja vähesel määral raadata, mistõttu enamik sellest kasvukohast säilib.

Ülejäänud Paikülast lähtuvad trassid läbivad kõik alpi ristiku kasvukohta (KLO9310793), millest üle poole jääb trassikoridori alla. Alpi ristik kasvab kuivades hõredates segametsades, puisniitudel, metsaservade, teeservadel. Õhuliini mastid tuleks paigutada taimede kasvukohast väljapoole ning ehitustööd tuleb jätta talvisele ajale, võimalusel töid teha vaid siis, kui maapind on külmunud.

Seejärel jäävad Paiküla-Veere 2-1 trassilõigule III kaitsekategooria taimed mets-õunapuu (KLO9344982), harilik käoraamat (KLO9331313, KLO9334027), harilik porss (KLO9331389, KLO9302750), soo-neiuvaip (KLO9331297, KLO9302750), laialehine neiuvaip (KLO9301905), sulgjas õhik, pruunikas pesajuur (KLO9347691), suur käöpõll (KLO9347687).

Trassi alla jääb üle poole mets-õunapuu (KLO9349872) kasvukohast ning kogu ulatuses jääb trassi alla pruunika pesajuure (KLO9347691) kasvukoht. Nende kasvukohad hävivad, kuna mets-õunapuu on vaja raadata ning pruunikas pesajuur ei kasva avatud koosluses, mis õhuliini koridori rajamisega tekib.

Paiküla-Veere 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, harilik porss, kahkjaspunane sõrmkäpp, soo-neiuvaip, harilik käoraamat, harilik valvik, lääne-möökhrohi, kahelehine käokeel, pruunikas pesajuur, suur käöpõll, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528), pruunika pesajuure (KLO9347691) ja üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785), hariliku käoraamatu (KLO9334035) kasvukohast. Karukolla, hariliku valviku ja pruunika pesajuure kasvukohad hävinevad, kuna need liigid ei kasva täielikult avatud koosluses, mis õhuliini koridori rajamisega tekib. Alpi ristikule ja harilik käoraamatule sobivad ka tekkivad avatud kasvukohad. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla-Veere 4-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, harilik porss, kahkjaspunane sõrmkäpp, harilik käoraamat, harilik valvik, lääne-möökhrohi, kahelehine käokeel, künnapuu, soo-neiuvaip, suur käöpõll.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht. Trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht ja üle poole hariliku valviku (KLO9405785) kasvukohast. Trass läheb keskelt läbi künnapuu (KLO9303590) kasvukoha. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad.

Samuti hävineb künnapuu kasvukoht, kuna puud, mis jäävad liinikoridori, on vaja raadata. Tekkiv servaepekt ja avalduvad tuuled võivad ka allesjäävaid künnapuid mõjutada. Alpi ristikule sobib ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla - Veere 5-1 trassilõigule jäävad alal III kaitsekategooria taimed alpi ristik, harilik porss, kahkjaspunane sõrmkäpp, harilik käoraamat, harilik valvik, lääne-möökhrohi, kahelehine käokeel, soo-neiuvaip, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785) kasvukohast ning trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad. Alpi ristikule sobib ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla - Veere 7-1 trassilõigule jäävad alal III kaitsekategooria taimed alpi ristik, harilik porss, mets-õunapuu, harilik käoraamat, soo-neiuvaip, laialehine neuuvaip, kahkjaspunane sõrmkäpp, kuradi-sõrmkäpp, valge vesiroos.

Trassi alla jääb umbes pool soo-neiuvaiba (KLO9331651) kasvukohast, üle poole hariliku porssi (KLO9331683, KLO9344768), mets-õunapuu (KLO9349872) ja kahkjaspunase neuuvaiba (KLO9344563) kasvukohtadest, tervenisti jääb trassi alla üks lahustükk hariliku käoraamatu (KLO9334016) kasvukohast. Mets-õunapuu võib kasvada kuni 12 m kõrguseks, mistõttu on tõenäoliselt liinikoridoris kasvavad puud vaja raadata ja liinikoridori jääv kasvukoht hävib. Teised taimeliigid saavad tõenäoliselt ehitustööde käigus kahjustada, kuid mõju on pöörduv ning peale ehitustööde lõppu saavad oma kasvukohad taastada, kuna neile sobivad ka tekkivad avatumad kasvukohad. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla - Veere 8-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, harilik porss, mets-õunapuu, harilik käoraamat, soo-neiuvaip, laialehine neuuvaip.

Trassi alla jääb üle poole mets-õunapuu (KLO9349872) kasvukohast. Mets-õunapuu võib kasvada kuni 12 m kõrguseks, mistõttu on tõenäoliselt liinikoridoris kasvavad puud vaja raadata ja liinikoridori jääv kasvukoht hävib.

Paiküla-Veere 9-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, harilik porss, kahkjaspunane sõrmkäpp, harilik käoraamat, harilik valvik, lääne-möökhrohi, kahelehine käokeel, künnapuu, suur käopõll, soo-neiuvaip, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785) kasvukohast ning trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht. Trass läheb keskelt läbi künnapuu (KLO9303590) kasvukoha. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad. Samuti hävineb künnapuu kasvukoht, kuna puud, mis jäävad liinikoridori, on vaja raadata. Tekkiv servaepekt ja avalduvad tuuled võivad ka allesjäävaid künnapuid mõjutada. Alpi ristikule sobib ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla - Mägi-Kurdla 1-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, kahkjaspunane sõrmkäpp, harilik käoraamat, harilik porss, soo-neiuvaip, harilik valvik, lääne-möökhrohi, kahelehine käokeel, künnapuu, suur käopõll, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785) kasvukohast ning trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht. Trass läheb keskelt läbi künnapuu (KLO9303590) kasvukoha. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad. Samuti hävineb künnapuu kasvukoht, kuna puud, mis jäävad liinikoridori, on vaja raadata. Tekkiv servaepekt ja avalduvad tuuled võivad ka allesjäävaid künnapuid mõjutada. Alpi ristikule sobib ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla - Mägi-Kurdla 2-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, kahkjaspunane sõrmkäpp, harilik käoraamat, harilik porss, soo-neiuvaip, harilik valvik, lääne-möökhrohi, kahelehine käokeel, künnapuu, suur käopõll, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785) kasvukohast ning trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad. Alpi ristikule sobib ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla-Mägi-Kurdla 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, kahkjaspunane sõrmkäpp, harilik käoraamat, harilik porss, soo-neiuvaip, harilik valvik, lääne-mõökrohi, kahelehine käokeel, suur käopõll, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785) ja hariliku käoraamatu (KLO9334035) kasvukohast ning trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad. Alpi ristikule ja harilikule käoraamatule sobivad ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla - Mägi-Kurdla 4-1 trassilõigule jäävad alal III kaitsekategooria taimed alpi ristik, mets-õunapuu, harilik käoraamat, künnapuu, soo-neiuvaip, harilik porss, laialehine neuuvaip, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785) ja hariliku käoraamatu (KLO9334035) kasvukohast ning trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht. Trass läheb keskelt läbi künnapuu (KLO9303590) kasvukoha. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad. Samuti hävineb künnapuu kasvukoht, kuna puud, mis jäävad liinikoridori, on vaja raadata. Tekkiv servaeft ja avalduvad tuuled võivad ka allesjäävaid künnapuid mõjutada. Alpi ristikule ja harilikule käoraamatule sobivad ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Paiküla - Mägi-Kurdla 5-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, mets-õunapuu, harilik käoraamat, soo-neiuvaip, harilik porss, laialehine neuuvaip.

Trassi alla jääb üle poole mets-õunapuu (KLO9349872) kasvukohast. Kasvukoht hävib, kuna mets-õunapuu on vaja raadata.

Paiküla - Mägi-Kurdla 6-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik, harilik porss, kahkjaspunane sõrmkäpp, soo-neiuvaip, harilik valvik, lääne-mõökrohi, kahelehine käokeel, harilik käoraamat, künnapuu, suur käopõll, karukold.

Täielikult jääb trassi alla karukolla (KLO9329528) kasvukoht, üle poole hariliku valviku (KLO9405785) kasvukohast ning trassi alla jääb üks alpi ristiku lahustüki (KLO9310722) kasvukoht. Trass läheb keskelt läbi künnapuu (KLO9303590) kasvukoha. Karukolla ja hariliku valviku kasvukohad hävinevad, kuna neile ei sobi täielikult avatud kooslused, mis õhuliini koridori rajamisega tekivad. Samuti hävineb künnapuu kasvukoht, kuna puud, mis jäävad liinikoridori, on vaja raadata. Tekkiv servaeft ja avalduvad tuuled võivad ka allesjäävaid künnapuid mõjutada. Alpi ristikule sobib ka tekkiv avatud kasvukoht. Negatiivset mõju vähendab õhuliini mastide rajamine kasvukohtadest väljapoole ja ehitustööde tegemine külmunud pinnasega.

Eelistatuid variandid on Paiküla-Veere 2 ja 8 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5, kuna neile trassidele jääb kõige vähem kaitsealuseid liike ning täielikult või suures osas jäävad neile trassidele samad liigid, mis jäävad kõigile teistele trassialternatiividel, välja arvatud Paiküla-Veere 1.

Kolmandal lõigul kattuvad Mägi-Kurdlast lähtuvad trassialternatiivid vaid mandril paiknevate kaitsealuste taimeliikidega, kusjuures Mägi-Kurdla-Paatsalu ei kattu ühegi kaitstava taimeliigiga. Üheks parimaks meetodiks on horisontaalne puurimine, mis võimaldab maa alla paigutada kaabli ilma pinnast üle kaevamata. Sellisel puhul ei kahjustataks ka kaitsealuste taimede kasvukohti.

Ainult III kaitsekategooria liikidega kattub vaid Mägi-Kurdla-Muriste maakaabelliin, mille alale jäävad mandril Muriste trassile kahkjaspunane sõrmkäpp (KLO9330615), harilik porss (KLO9330713), lääne-mõökrohi (KLO9330598), harilik käoraamat (KLO9310651), suur käopõll (KLO9310652), hall käpp (KLO9310653) ning kõik eelnimetatud liigid kasvavad kokku kahes kasvukohas. Harilik käoraamat, hall käpp ja suur käopõll kasvavad suuremal kasvukohal, mille servadest maakaabelliin läbi läheb. Harilik porss, lääne-mõökrohi ja kahkjaspunane sõrmkäpp kasvavad kolmel lahustükil, millest ühest läheb maakaabelliin keskelt läbi, hõlmates umbes poole selle lahustüki alast.

Veere-Muriste 1, Veere-Paatsalu 1 ja Veere-Hanila 1 maakaabelliini alale jääb Muhumaal veel lisaks eelnevalt mandril paiknevatele liikidele üks lääne-mõõkrohu (KLO9328142) kasvukoht, millest liin keskelt läbi läheb. Seetõttu on Mägi-Kurdlast lähtuvate trassialternatiivide järel need parimad valikud, kuna läbivad vaid ühe taimeliigi kasvukohta. Lääne-mõõkrohu kasvukoht võib saada killustatud, kuid maakaabelliini ehitamise järgselt on mõju pöörduv ning lääne-mõõkrohi saab oma kasvukoha taastada.

Veere-Muriste 2, Veere-Paatsalu 2 ja Veere-Hanila 2 maakaabelliini alale jäävad Muhu saarel lisaks hall käpp (KLO9339967), mille kahest lahustükist ühte maakaabelliin umbes pooles ulatuses läbib, teisest halli käpa kasvukohast (KLO9354557) hõlmab maakaabelliin üle poole, laialehine neuuvaip (KLO9354318), mille kasvukohta läbides maakaabelliin hõlmab umbes poole alast, mets-õunapuu (KLO9348034) väikese kasvukoha. Oina käpaliste püsielupaiga sihtkaitsevööndiga (KLO3101440) piirides kattuvad trassilõiguga laialehine neuuvaip (KLO9343242), harilik käoraamat (KLO9343244) ja suur käöpõll (KLO9343240), mis asuvad samal alal ning tegu on väga suurte kasvukohtadega, mida maakaabelliin läbib. Laialehise neuuvaiba (KLO9301919) suuremat kasvukohta läbib maakaabelliin servast. Viimaks läbib maakaabelliin hariliku käoraamatu (KLO9333684), roheka käokeele (KLO9354313), tumepunase neuuvaiba (KLO9354337) ja soo-neuuvaba (KLO9333666) kasvukohti. Soo-neuuvaba kasvukohta riivab maakaabelliin vaid veidi, teistel läbib maakaabelliin suure kasvukoha ühte serva.

Veere-Muriste 3, Veere-Paatsalu 3 ja Veere-Hanila 3 maakaabelliini alale jäävad Muhu saarel lisaks hall käpp (KLO9339967), mille kahest lahustükist ühte maakaabelliin umbes pooles ulatuses läbib, teisest halli käpa kasvukohast (KLO9354557) hõlmab maakaabelliin üle poole, mets-õunapuu (KLO9348034) väikese kasvukoha, laialehine neuuvaip (KLO9354318), mille kasvukohta läbides maakaabelliin hõlmab umbes poole alast, laialehine neuuvaip (KLO9343242), harilik käoraamat (KLO9343244) ja suur käöpõll (KLO9343240), mis asuvad samal alal ning tegu on väga suurte kasvukohtadega, mida maakaabelliin läbib. Laialehise neuuvaiba suuremat kasvukohta (KLO9301919) läbib maakaabelliin servast. Lisaks läbib kahkjaspunase sõrmkäpa (KLO9354349), soo-neuuvaba (KLO9301981), hariliku käoraamatu (KLO9302192) ja suure käöpõllu (KLO9354334) väga suurt kasvukohta. Rannikul läbib trass veel väikest hariliku käoraamatu kasvukohta (KLO9325252), mis kattub trassiga peaaegu täielikult ning veelkord kahkjaspunase sõrmkäpa (KLO9354526), roheka käokeele (KLO9354523) ja suure käöpõllu (KLO9354524) väikest kasvukohta Muhu saare lääneosas, hõlmates sellest peaaegu poole.

Valdavalt läbib maakaabelliin erinevate käpaliste kasvukohti. Lisaks läbib maakaabelliin mets-õunapuu ja hariliku porski kasvukohti. Maakaabelliini rajamisel hävinevad kõigi kaitsealuste taimede kasvukohad, kuna pinnas kaevatakse üles. Kuna veerežiimi ei muudeta, jäävad niiskustingimused samaks. Liigid, mis kasvasid ka varem avatud soo- või rabaaladel või niitudel, võivad aga pärast oma kasvukohad taastada arvesse võttes, et hävineb vaid osa taimede kasvukohtadest ning mõju on pöörduv. Soovitav oleks siiski kasutada horisontaalset puurimise meetodit, kuna sel juhul taimede kasvukohad ei hävine.

Neljandal lõigul jäävad Muriste-Lihula ja Paatsalu-Lihula trassilõikudele III kaitsekategooria taimed kahelehine käokeel (KLO9330326), kahkjaspunane sõrmkäpp (KLO9330066, KLO9330067), harilik porss (KLO9330216, KLO9330217), kuradi-sõrmkäpp (KLO9310329), Paatsalu-Lihula trassile veel lisaks hall käpp (KLO9349696).

Hanila-Lihula 2 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim harilik käoraamat (KLO9330141).

Kuradi-sõrmkäpp kasvab soostunud metsades, raba- ja siirdesoometsades, soistel niitudel ja rabades, vaid turbapinnasel, veekogude kallastel. Kahkjaspunane sõrmkäpp kasvab niisketel loopealsetel, soo-, ranna-, ja luhaniitudel ning madalsoodes. Hall käpp kasvab puisniitudel, niitudel, hõredates metsades, loopealsetel, aga ka mahajäetud põldudel, tee- ja kraavipervedel. Kahelehine käokeel kasvab peamiselt mitmesugustel niitudel, loopealsetel ja kadastikes, aga ka hõredates metsades ja sihtidel, sooservadel ja kraavipervedel. Harilik käoraamat kasvab niisketel liigirikastel niitudel, loopealsetel, puisniitudel, allikasoodes, madalsoodes, lubjakarjäärides, hõredates metsades, metsaservadel.

Õhuliini mastid tuleks paigutada kasvukohtade alast väljapoole ning ehitustööd tuleb jätta talvisele ajale, võimalusel töid teha vaid siis, kui maapind on külmunud. Niimoodi välditakse maapinna ja selleläbi võimalike kasvukohtade kahjustamist. Kuna veerežiimi ei muudeta, jäävad niiskustingimused samaks. Õhuliini rajamisel on võimalik, et porski kasvukoht saab kahjustada, kuid kuna antud ala jääb avatuks ning seda ei kuivendata, siis jääb kasvukoht endiselt sobivaks ning mõju on pöörduv, hariliku porski kasvukoht saab taastada. Kõik käpaliste liigid, mis neljanda lõigu trassidel

kasvavad, eelistavad poolavatud või avatud kasvukohti, mistõttu ehitustööde lõppedes ja kasvukoha taastudes on ala endiselt käpalistele sobiv.

Eelistatum variant on Hanila-Lihula 2, millele jääb ainult üks kaitsealune liik.

Viiendal lõigul jääb kõigile Lihula-Rumba trassialternatiividele lodukannikese (KLO9329475) kasvukoht. Tegu on väga suure kasvukohaga, millest vaid väike nurk jääb õhuliini trassikoridoride alla. Lodukannikese kasvukohtadeks võivad olla soised niidud, puisniidud, lodud, niisked leht- ja segametsad, madalsoometsad, võsastikud jõgede ja järvede kallastel. Ehitustööd mõjutavad lodukannikese kasvukohta kui pinnast ehitustöödega kahjustatakse. See mõju on tõenäoliselt pöörduv, kuna peale ehitustöid saab kasvukohad taastada. Kuna veerežiimi ei muudeta, jäävad niiskustingimused samaks ning õhuliini rajamise järgselt võib õhuliini alune kasvukoht endiselt lodukannikesele kasvamiseks sobida, kuna ala jääb avatud ning niiske pinnasega alaks. Võimalusel tuleb paigutada õhuliini mastid kasvukohast väljapoole ning töid teha talvel külmunud pinnasega, et kasvukohta mitte kahjustada.

Kuuendal lõigul jäävad alale kolmanda kaitsekategooria liikidest Rumba-Järvakandi 2, 4 ja 6 trassidele ainult harilik porss (KLO9330733). Antud kasvukoht asub suurema rabamassiivi servas. Porss kasvab väiksema põõsana märjemates kasvukohtades. Õhuliini rajamisel on võimalik, et tema kasvukoht saab kahjustada, kuid kuna antud ala jääb avatuks ning seda ei kuivendata, siis jääb kasvukoht endiselt sobivaks ning mõju on pöörduv, hariliku porsu kasvukoht saab taastuda. Õhuliini mastid tuleks võimalusel paigaldada kasvukohast väljapoole, porsu kasvukohast jääb vaid väike ala liinikoridoriga samale alale. Harilik porss jääb ka Rumba-Järvakandi 3 ja 5 alternatiividele.

Rumba-Järvakandi 1 trassile jäävad samal alal kahelehine käokeel (KLO9303094), vööthuul-sõrmkäpp (KLO9301414), siberi võhumõök (KLO9302389), suur käöpõll (KLO9302520) ja mets-õunapuu (KLO9302629). Kõik vaatlused on aastast 1996, mistõttu ei ole need andmed eriti usaldusväärsed, kuna on peaaegu 30 aastat vanad. 30. aastaga võivad maastikud olla oluliselt muutunud ning kasvukohad hävinud. Liikide leiukohast kattub õhuliini koridoridega väike ala. Tegu on ka juba olemasoleva liiniga vähemalt 1980-ndatest, mistõttu on need kaitsealused taimed registreeritud juba õhuliini all kasvades. Käpalistele ja siberi võhumõögale sobib ka avatum ala, kuna kõik nendest kasvavad nii kraavides kui ka puisniitudel ja niitudel. Mets-õunapuu kasvukoht aga trassi alla jäädes hävib. Mets-õunapuu võib kasvada kuni 12 m kõrguseks ning tõenäoliselt on vaja liinikoridoris raadata. Õhuliini mastid tuleks võimalusel paigaldada taimede kasvukohtadest väljapoole. Ehitustööd mõjutavad kaitsealuseid taimi, kui mets-õunapuud raadatakse ning pinnase kahjustamisel võivad hävida ka käpaliste ja siberi võhumõõga kasvukohad. See mõju on tõenäoliselt pöörduv, kuna peale ehitustöid saavad kasvukohad taastuda.

Rumba-Järvakandi 3, 5 ja 7 alternatiividele jäävad, Helli ebatähtleht (KLO9402389, KLO9402505), haavanääts (KLO9601011), suur nõõpsamblik (KLO9701434), harilik ungrukold. Helli ebatähtleht, haavanääts ja suur nõõpsamblik vajavad kasvamiseks suuri ja vanemaid (leht)puid, ka harilik ungrukold (KLO9353966, KLO9353965) eelistab kasvamiseks vanemate metsade aluseid. Metsa raadamisel õhuliinide koridoris vana mets kaob, mistõttu kaovad ka nende liikide elupaigad trassikoridori ulatuses. Sealhulgas hariliku ungrukolla kasvukohad jäävad peaaegu tervenisti õhuliini trassikoridori alla.

Eelistatuimad alternatiivid on Rumba-Järvakandi 2, 4 ja 6 trassid, kuna kattuvad vaid ühe kaitsealuse liigi leiukohaga.

Seitsmendal lõigul jäävad trassidele sulgja õhiku ja Helli ebatähtlehtliku kasvukohad. Mõlemad samblad vajavad kasvamiseks vanemat metsa, sulgjas õhik vanemaid lehtpuid ja Helli ebatähtlehtlik kõdupuitu ja lamatüvesid. Õhuliini rajamisel tuleb metsa raadata, mistõttu hävinevad ka trassi alla jäävad sammalde kasvukohad ja neile sobivad puud. Allesjäävat metsa ning sulgjat õhikut võivad mõjutada ka seejärel muutuvad valgus- ja niiskustingimused metsas, tekkiv servaepekt, mis muudab ka avatud liinikoridori äärde jäävatel puudel sammalde elupaiga sobimatuks, kuna muutunud tingimused ei paku piisavalt varju ning muutub ka niiskusrežiim. Õhuliini trassidest alternatiivid 4-8 jäävad vaid ühe samblaliigi, Helli ebatähtlehtliku (KLO9402501) kasvukohale, samas kui alternatiivid 1-3 jäävad nii sulgja õhiku (KLO9402809, KLO9405721) kui Helli ebatähtlehtliku (KLO9402376) kasvukohtadele, sh kahele sulgja õhiku kasvukohale.

3.2. Vääriselupaigad

Alternatiivsete trassikoridoride alale jääb mitmeid vääriselupaiku (vt asukohti planeeringu kaardirakendusest), mis riigimetsades on kaitsekohustusega aladeks, erametsas on vääriselupaiga

kaitse vabatahtlik, kui selle kaitseks pole maaomanikuga lepingut sõlmitud. Vääriselupaiga liinikoridori jäämine toob kaasa selle raadamise liinikoridori ulatuses ning koridori piiril säilinud osades kaasneb servaepekt kuni ca 20-30, maksimaalselt 40 m ulatuses. Servaepekti ulatus on spetsiifiline, sõltudes metsatüübist, puistu koosseisust ja tihedusest ning raadatud ala paiknemisest ilmakaarte suhtes. Servaepekt on tugevam ja suurema ulatusega kuuse enamusega metsade puhul (mis on vastuvõtlikumad tormikahjustustele), keskmine lehtmetsade puhul ja väiksem männikute puhul.

Vääriselupaikade puhul, mis täielikult või olulises osas seoses trassikoridori raadamise ja alajaama ehitusega seoses hävivad, tuleb mõjud kompenseerida uute vääriselupaikadeks sobivate alade leidmisega ehk vääriselupaikade asendamisega. Kompenseerimine on võimalik ka eramaadel paiknevate vääriselupaikade kaitse tagamisega, sõlmides selleks vastavad lepingud. Metsade piirkondliku elurikkuse kaitseks tuleb asenduseks vajalikud vääriselupaigad leida kaduvatele ja mõjutatavatele vääriselupaikadele võimalikult lähedal või kui see pole võimalik, siis mitte kaugemal kui 20 km raadiuses.

Vääriselupaikade puhul tasub kaaluda ka horisontaalse suundpuurimise meetodit, mille puhul pole vaja metsa raadata. Sel juhul negatiivsed mõjud vääriselupaigale puuduvad.

3.2.1. Saaremaa läänerannik Kotlandi/Lõmala kavandatud alajaamast Paikülani

Vääriselupaikade seisukohast on eelistatumad alternatiivid Kotlandi-Paiküla 1-1 ja Lõmala-Paiküla 1-1, kuna need alternatiivid ei kattu ühegi vääriselupaigaga.

Kotlandi-Paiküla 2-1 trassile jääb VEP207190, kuusikud ja kuusesegametsad, mille puhul umbes kolmandik VEPist (29,1%) hävib, servamõju avaldub lisaks umbes 0,6 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 2-1 ja Lõmala-Paiküla 2-1 trassidele jääb VEP206445, kuusikud ja kuusesegametsad, mille puhul üle poole VEP-st hävib, servamõju avaldub lisaks umbes 1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 2-1 ja Lõmala-Paiküla 2-1 trassidele jääb VEP212282, märgalade laialehised metsad, millest kolmandik VEPist hävib (33,6%), servamõju avaldub lisaks umbes 2,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 2-1 ja Lõmala-Paiküla 2-1 trassidele jääb VEP213164, männikud ja männisegametsad, mis hävib, sest raadamisalale jääb sellest 80% ning ülejäänud osa jääb servamõjude alasse (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 2-1 ja Lõmala-Paiküla 2-1 trassidele jääb VEP206991, männikud ja männisegametsad, millest kolmandik (34,3%) hävib, servamõju avaldub lisaks umbes 0,6 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Lõmala-Paiküla 2-1 trassile jääb veel VEP209514, märgalade kuusikud ja kuusesegametsad, mille pindala väheneb 14,4% ja avaldub servamõju umbes 0,4 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 3-1 ja Lõmala-Paiküla 4-1 trassidele jääb VEP213114, märgalade männikud ja kaasikud, mille pindala väheneb 2,4% ja avaldub servamõju umbes 0,3 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 3-1 ja 4-1 ja Lõmala-Paiküla 3-1 ja 4-1 trassidele jääb VEP209764, männikud ja männisegametsad, millest kolmandik (32,1%) hävib, servamõju avaldub lisaks umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 3-1 ja 4-1 ja Lõmala-Paiküla 3-1 ja 4-1 trassidele jääb VEP206990, kuusikud ja kuusesegametsad, mille pindala väheneb 12,1% ja avaldub servamõju umbes 1,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 3-1 ja 4-1 ja Lõmala-Paiküla 3-1 ja 4-1 trassidele jääb VEP206986, männikud ja männisegametsad, millest peaaegu kolmandik (30,1%) hävib, servamõju avaldub lisaks umbes 1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 3-1 ja Lõmala-Paiküla 4-1 trassidele jääb VEP000571, märgalade männikud ja kaasikud, mis säilib, võimalikud raadamise servamõjud avalduvad umbes 0,05 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Kotlandi-Paiküla 4-1 trassi äärde jääb VEP209896, männikud ja männisegametsad. VEP säilib, avalduvad raadamise servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

3.2.2. Saaremaa keskosa ja idarannik Paikülast Mägi-Kurdla ja Veereni

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP205806, männikud ja männisegametsad, mille pindala väheneb 3,4% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,7 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP207000, männikud ja männisegametsad, mille pindala väheneb 15,5% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,3 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP210981, kuusikud ja kuusesegametsad, mille pindala väheneb 12,1% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,7 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP208937, männikud ja männisegametsad, mille pindala väheneb 6,6% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,4 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP208949, haavikud, mille VEP pindala väheneb 4,3% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP212962, teised lehtmetsad, mille pindala väheneb 6,3% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 1,3 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP149086, loometsad, mille pindala väheneb 1% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal, lepingut pole sõlmitud.

Paiküla-Veere 1-1 trassile jääb VEP213220, laialehised metsad, mille pindala väheneb 6,5% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,3 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal, lepingut pole sõlmitud.

Paiküla-Veere 1-1 trassi äärde jääb VEP213219, haavikud, VEP säilib, avalduvad raadamise servamõjud umbes 0,02 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 1-1 trassi äärde jääb VEP209896, männikud ja männisegametsad, VEP säilib, avalduvad raadamise servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

VEP212285 jääb Paiküla-Veere 2-1, 3-1, 4-1, 5-1, 6-1, 7-1, 8-1 ja 9-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 1-1, 2-1, 3-1, 4-1, 5-1 ja 6-1 trassidele ehk kõigile välja arvatud Paiküla-Veere 1-1 trass. Tegu on VEP-ga männikud ja männisegametsad, millest kolmandik (32,1%) hävib ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,7 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast).

Paiküla-Veere 2-1, 7-1 ja 8-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 trassidele jääb VEP149187, laialehised metsad, mis asub eramaal. Lepinguga on kaetud 1,79 ha ja lepinguta on 5,7 ha. Lepinguga VEP pindala väheneb 0,19 ha, ilma lepinguta VEP ala väheneb 1,36 ha. Allesjääval lepinguga VEP osal avalduvad servamõjud umbes 0,4 ha ja ilma lepinguta VEP alal umbes 0,6 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast).

Paiküla-Veere 2-1, 7-1 ja 8-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 trassidele jääb VEP212280, laialehised metsad, millest peaaegu pool (48,1%) VEPIst hävib, servamõju avaldub lisaks umbes 0,8 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal, lepingut ei ole.

Paiküla-Veere 2-1, 7-1 ja 8-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 trassidele jääb VEP213489, laialehised metsad, mille pindala väheneb ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,18 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 2-1, 7-1 ja 8-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 trassidele jääb VEP212134, märgalade männikud ja kaasikud, mille pindala väheneb 2,4% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,4 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 2-1 ja 8-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 trassidele jääb VEP212956, laialehised metsad, mille pindala väheneb 3,2% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,7 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Paiküla-Veere 2-1, 8-1 ja 9-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 ja 6-1 trassidele jääb VEP131021, puiskarjamaa, millest peaaegu pool VEPist hävib (42,7%) ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal ning on lepinguga.

Paiküla-Veere 2-1 ja 3-1 trassidele jääb VEP149013, sarapikud, mille pindala väheneb 22,1% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,5 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal, kuid lepingut pole.

Paiküla-Veere 2-1 ja 3-1 trasside äärde jääb VEP149011, mis on puisniit. VEP säilib, võimalikud raadamise servamõjud umbes 0,3 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal, kuid lepingut pole.

Paiküla-Veere 4-1, 5-1, 8-1 ja 9-1 trassidele jääb VEP149002, märgalade laialehised metsad, mis asub eramaal. Lepinguga on kaetud 0,99 ha ja lepinguta on 2,63 ha. Lepinguga VEP pindala väheneb 0,15 ha, ilma lepinguta VEP ala väheneb 0,26 ha. Allesjääval VEP osal avalduvad servamõjud umbes 0,35 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast).

Paiküla-Veere 7-1 trassile jääb VEP209975, laialehised metsad, mille pindala väheneb 11,3% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 1,4 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast).

Paiküla-Veere 9-1 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 6-1 trassidele jääb VEP209364, laialehised metsad, mille pindala väheneb 2% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal ning on lepinguga.

Vääriselupaikade seisukohast on eelistatumad alternatiivid Paiküla-Mägi-Kurdla 1-1; 2-1; 3-1 või 4-1, kuna kattuvad vaid ühe VEP-ga, millega kattuvad kõik alternatiivid peale Paiküla-Veere 1-1 trassi.

3.2.3. Mandri läänerannik-Lihula

Muriste-Lihula trassile jääb VEP115006, männikud ja männisegametsad, VEP jääb peaaegu kogu ulatuses (93,9%) rajatava õhuliini alale ja hävib. VEP asub riigimaal.

Muriste-Lihula ja Paatsalu-Lihula trassidele jääb VEP115042, võsastunud puisrohumaad, millest üle poole (50,8%) VEPist hävib ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,7 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Muriste-Lihula, Paatsalu-Lihula ja Hanila-Lihula trassidele jääb VEP206490, haavikud, millest enamus VEPist (76,9%) hävib ja kogu allesjääval osal avalduvad servamõjud (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Hanila-Lihula trassile jääb VEP115028, laialehised metsad, kogu VEP hävib, kuna jääb kogu ulatuses rajatava õhuliini alale. Tegu on eramaal asuva lepinguga kaetud VEP-ga.

Hanila-Lihula trassi äärde jääb VEP115073, laialehised metsad, millele võivad avalduda võimalikud raadamise servamõjud umbes 0,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). Tegu on eramaal asuva lepinguga kaetud VEP-ga.

VEP-de seisukohast on eelistatuim Muriste-Lihula alternatiiv, kuna selle alternatiivi rakendamisel väheneb nii arvuliselt kui pindalaliselt vähem VEP-de pinda. Kõigi alternatiivide puhul hävib suur osa VEP206490-st.

3.2.4. Lihula-Rumba

Lihula-Rumba 1, 2 ja 5 trassidele jääb VEP115067, pargid, millel enamus, 90,7%, VEPist hävib ja kogu allesjääval osal avalduvad servamõjud (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

3.2.5. Rumba-Järvakandi

Rumba-Järvakandi 1 trassi äärde jääb VEP148055, märgalade männikud ja kaasikud, mis säilib, võimalikud raadamise servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Rumba-Järvakandi 1 trassile jääb VEP148052, haavikud, VEP pindala väheneb 19% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal 0,19 ha, eramaal 0,1 ha, lepingut ei ole.

Rumba-Järvakandi 1 trassile jääb VEPL01351, puisniit, VEP pindala väheneb 6,4% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,4 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub eramaal, kuid lepingut ei ole. VEP-ga kattuvad suur käopõll (KLO9302520), siberi võhumõök (KLO9302389), vööthuul-sõrmkäpp (KLO9301414), kahelehine käokeel (KLO9303094) ja mets-õunapuu (KLO9302629).

Rumba-Järvakandi 1 trassile jääb VEP204468, kuusikud ja kuusesegametsad, VEP pindala väheneb 1,1% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Rumba-Järvakandi 2, 3, 4 ja 5 trassidele jääb VEP213109, haavikud, VEP pindala väheneb 2,7% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,3 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Rumba-Järvakandi 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 trassidele jääb VEP206881, teised lehtmetsad, hävib VEPist 64,9% ja kogu allesjääval osal avalduvad servamõjud (kuni 30 m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Rumba-Järvakandi 3, 5 ja 7 trassidele jääb VEP210446, märgalade kuusikud ja kuusesegametsad, VEP pindala väheneb 2,5% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,5 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Rumba-Järvakandi 3, 5 ja 7 trassidele jääb VEP210445, märgalade kuusikud ja kuusesegametsad, mille pindala väheneb 30,5% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,4 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Rumba-Järvakandi 3, 5 ja 7 trassidele jääb VEP204862, märgalade kuusikud ja kuusesegametsad, mille pindala väheneb ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Eelistatuim alternatiiv on Rumba-Järvakandi 6, millele jääb vaid üks VEP206881, millest küll hävib 64,9%. Ka Rumba-Järvakandi 2 trassile jääb sama VEP206881 ning lisaks VEP213109, millest hävib 2,7%.

3.2.6. Järvakandi-Paide

Seitsmendal lõigul Järvakandi-Paide jääb kõigi trasside äärde VEP124028, kuusikud ja kuusesegametsad, millele võivad avalduda raadamise servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). Tegu on eramaal asuva lepinguta VEP-ga.

Järvakandi-Paide 1, 2 ja 3 trassidele jääb VEP206618, haavikud, mille pindala väheneb, ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). Trasside alla jääb 39,3% VEP-i alast. VEP-i ala kattub ka sulgja õhiku (KLO9402809) kasvukohaga. VEP asub riigimaal.

Järvakandi-Paide 1, 2 ja 3 trassidele jääb VEP209496, kuusikud ja kuusesegametsad, mille pindala väheneb ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). Trasside alla jääb 6,9% VEP-st. VEP-i ala kattub ka sulgja õhiku (KLO9405721) kasvukohaga. VEP asub riigimaal.

Järvakandi-Paide 4, 5, 6, 7 ja 8 trassidele jääb VEP210443, märgalade männikud ja kaasikud, mille pindala väheneb 26,0% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,2 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Järvakandi-Paide 4, 5, 6, 7 ja 8 trassidele jääb VEP212336, männikud ja männisegametsad, mille pindala väheneb 33% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,7 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Järvakandi-Paide 4 ja 5 trassidele jääb VEP124047, märgalade kuusikud ja kuusesegametsad, mis asub eramaal, kuid lepingut pole sõlmitud. VEP-i pindala väheneb 22,9% ja allesjääval osal avalduvad servamõjud umbes 0,4 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). Tegu on eramaal asuva lepinguta VEP-ga.

Järvakandi-Paide 4, 5, 6, 7 ja 8 trasside äärde jääb VEP212343, märgalade männikud ja kaasikud, mis säilib, võimalikud raadamise servamõjud umbes 0,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). VEP asub riigimaal.

Järvakandi-Paide 4 ja 5 trasside äärde jääb VEP212991, haavikud, mis säilib, võimalikud raadamise servamõjud umbes 0,1 ha suurusel alal (kuni 30m raieala servast). Tegu on eramaal asuva lepinguga VEP-ga.

VEP-de paiknemise seisukohast on eelistatud trassid 1, 2 ja 3, mille peal asuvad kaks vääriselupaika, kusjuures ühe pindala väheneb ainult 6,9% ning trasside ääres asub kolmas vääriselupaik, mis võib saada mõjutatud vaid servaeefekti läbi. Õhuliini paigaldamise läbi pinnase veerežiimi ei muudeta. Samuti on eelistatud trassid 6, 7 ja 8, millel asuvad samuti kaks VEP-i, mis häviksid 26% ja 33% ulatuses ja nende äärde jääb samuti üks VEP, millele võivad avalduda servaeefektid.

4. Alternatiivide võrdlus trassilõikude kaupa

4.1. Saaremaa läänerannik Kotlandi/Lõmala kavandatud alajaamast Paikülani

Kotlandi-Paiküla 1-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss (*Myrica gale*), siberi võhumõök (*Iris sibirica*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), kollakas sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata subsp. ochroleuca*), karukold (*Lycopodium clavatum*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), kahelehine käoheel (*Platanthera bifolia*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*).

Kotlandi-Paiküla 1-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 9,52 ha ulatuses.

Kotlandi-Paiküla 1-1 trassil raadatakse 143,2 ha metsa.

Kotlandi-Paiküla 2-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss (*Myrica gale*), siberi võhumõök (*Iris sibirica*), kuradi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*).

Kotlandi-Paiküla 2-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 6,61 ha ulatuses.

Kotlandi-Paiküla 2-1 trassilõik kattub 1,28 ha ulatuses VEP207190-ga; 3,19 ha ulatuses VEP206445-ga; 5,52 ha ulatuses VEP212282-ga; 1,15 ha ulatuses VEP206991-ga.

Kotlandi-Paiküla 2-1 trassil raadatakse 185,4 ha metsa.

Kotlandi-Paiküla 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss (*Myrica gale*), siberi võhumõök (*Iris sibirica*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), hall käpp (*Orchis militaris*), karukold (*Lycopodium clavatum*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), harilik kopsusamblik (*Lobaria pulmonaria*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), kahelehine käoheel (*Platanthera bifolia*).

Kotlandi-Paiküla 3-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 9,91 ha ulatuses ning seened-samblikud 1,50 ha ulatuses.

Kotlandi-Paiküla 3-1 trassilõik kattub 0,4 ha ulatuses VEP209764-ga; 1,6 ha ulatuses VEP206990-ga; 1 ha ulatuses VEP206986-ga.

Kotlandi-Paiküla 3-1 trassil raadatakse 100,2 ha metsa.

Kotlandi-Paiküla 4-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss (*Myrica gale*), siberi võhumõök (*Iris sibirica*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), kollakas sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata subsp. ochroleuca*), karukold (*Lycopodium clavatum*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), kahelehine käoheel (*Platanthera bifolia*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), harilik kopsusamblik (*Lobaria pulmonaria*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*).

Kotlandi-Paiküla 4-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 7,99 ha ulatuses ning seened-samblikud 1,50 ha ulatuses.

Kotlandi-Paiküla 4-1 trassilõik kattub 0,4 ha ulatuses VEP209764-ga; 1,6 ha ulatuses VEP206990-ga; 1 ha ulatuses VEP206986-ga.

Kotlandi-Paiküla 4-1 trassil raadatakse 114,4 ha metsa.

Lõmala - Paiküla 1-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed Lõmala alajaama alale jääb kogu ulatuses sulgjas õhik (*Neckera pennata*) kasvukoht, trassile jäävad soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), kuradi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*), harilik porss (*Myrica gale*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), siberi võhumõök (*Iris sibirica*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kollakas sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata subsp.*

ochroleuca), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), karukold (*Lycopodium clavatum*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*).

Lõmala-Paiküla 1-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 10,53 ha ulatuses.

Lõmala-Paiküla 1-1 trassil raadatakse 204,2 ha metsa.

Lõmala-Paiküla 2-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), harilik porss (*Myrica gale*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), soo-neuuvaip (*Epipactis palustris*).

Lõmala-Paiküla 2-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 8,49 ha ulatuses.

Lõmala-Paiküla 2-1 trassilõik kattub 3,41 ha ulatuses VEP206445-ga; 5,57 ha ulatuses VEP212282-ga; 1,18 ha ulatuses VEP206991-ga.

Lõmala-Paiküla 2-1 trassil raadatakse 168,7 ha metsa.

Lõmala-Paiküla 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed siberi võhumõök (*Iris sibirica*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), harilik porss (*Myrica gale*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), kollakas sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata subsp. ochroleuca*), lääne-mõökrohi (*Cladium mariscus*), karukold (*Lycopodium clavatum*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), soo-neuuvaip (*Epipactis palustris*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), harilik kopsusamblik (*Lobaria pulmonaria*).

Lõmala-Paiküla 3-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 8,23 ha ulatuses ning seemed-samblikud 1,50 ha ulatuses.

Lõmala-Paiküla 3-1 trassilõik kattub 0,4 ha ulatuses VEP209764-ga; 1,6 ha ulatuses VEP206990-ga; 1 ha ulatuses VEP206986-ga.

Lõmala-Paiküla 3-1 trassil raadatakse 137,4 ha metsa.

Lõmala-Paiküla 4-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed siberi võhumõök (*Iris sibirica*), karukold (*Lycopodium clavatum*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), hall käpp (*Orchis militaris*), lääne-mõökrohi (*Cladium mariscus*), harilik porss (*Myrica gale*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), soo-neuuvaip (*Epipactis palustris*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*).

Lõmala-Paiküla 4-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 10,16 ha ulatuses.

Lõmala-Paiküla 4-1 trassilõik kattub 0,4 ha ulatuses VEP209764-ga; 1,6 ha ulatuses VEP206990-ga; 1 ha ulatuses VEP206986.

Lõmala-Paiküla 4-1 trassil raadatakse 123,1 ha metsa.

4.2. Saaremaa keskosa ja idarannik Paikülast Mägi-Kurdla ja Veereni

Paiküla-Veere 1-1 trassilõigule jäävad I kaitsekategooria taim roheline hiidkupas (*Buxbaumia viridis*); II kaitsekategooria taimed kärbesõis (*Ophrys insectifera*), kährikseen (*Sparassis crispa*), püramiid-akakapsas (*Ajuga pyramidalis*), kuninga-kuuskjalg (*Pedicularis sceptrum-carolinum*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), must-seahernes (*Lathyrus niger*); III kaitsekategooria taimedega harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik porss (*Myrica gale*), soo-neuuvaip (*Epipactis palustris*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), lääne-mõökrohi (*Cladium mariscus*), kuradi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*), siberi võhumõök (*Iris sibirica*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*) ja käokeel (liigini määramata, *Platanthera sp.*).

Paiküla-Veere 1-1 trassile jäävad I kaitsekategooria taimed 0,51 ha ulatuses, II kaitsekategooria taimed 1,02 ha ulatuses ning III kaitsekategooria taimed 12,70 ha ulatuses ja II kaitsekategooria seemed-samblikud 0,21 ha ulatuses ning III kaitsekategooria seemed-samblikud 0,80 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 1-1 trassilõik kattub 0,42 ha ulatuses VEP205806-ga; 0,2 ha ulatuses VEP207000-ga; 1,13 ha ulatuses VEP210981-ga; 0,21 ha ulatuses VEP208937-ga; 0,88 ha ulatuses VEP208949-ga; 0,65 ha ulatuses VEP212962-ga; 0,06 ha ulatuses VEP149086-ga.

Paiküla-Veere 1-1 trassil raadatakse 253,7 ha metsa.

Paiküla-Veere 2-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik porss (*Myrica gale*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), suur käöpõll (*Listera ovata*).

Paiküla-Veere 2-1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,19 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 16,46 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 2-1 trassilõik kattub 1,52ha ulatuses VEP149187-ga; 0,91ha ulatuses lepinguga VEP131021-ga; 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 1,4ha ulatuses VEP212280-ga; 0,04 ha ulatuses VEP212134-ga; 0,65 ha ulatuses VEP212956-ga; 0,94ha ulatuses VEP149013-ga.

Paiküla-Veere 2-1 trassil raadatakse 316,3 ha metsa.

Paiküla-Veere 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), harilik porss (*Myrica gale*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*), suur käöpõll (*Listera ovata*) karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Veere 3-1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,19 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 28,67 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 3-1 trassilõik kattub 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 0,95ha ulatuses VEP149013-ga.

Paiküla-Veere 3-1 trassil raadatakse 249,3 ha metsa.

Paiküla-Veere 4-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), harilik porss (*Myrica gale*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), künnapuu (*Ulmus laevis*) soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), suur käöpõll (*Listera ovata*).

Paiküla-Veere 4-1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,39 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 24,42 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 4-1 trassilõik kattub 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 0,27 ha ulatuses lepinguga VEP149002-ga.

Paiküla-Veere 4-1 trassil raadatakse 290,9 ha metsa.

Paiküla - Veere 5-1 trassilõigule jäävad alal III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), harilik porss (*Myrica gale*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Veere 5-1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,39 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 20,20 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 5-1 trassilõik kattub 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 0,27 ha ulatuses lepinguga VEP149002-ga.

Paiküla-Veere 5-1 trassil raadatakse 272,4 ha metsa.

Paiküla - Veere 7-1 trassilõigule jäävad alal III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), harilik porss (*Myrica gale*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), kuradi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*), valge vesiroos (*Nymphaea alba*).

Paiküla-Veere 7-1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,16 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 28,07 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 7-1 trassilõik kattub 1,52 ha ulatuses lepinguga VEP149187-ga; 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 1,4 ha ulatuses VEP212280-ga; 0,04 ha ulatuses VEP212134-ga; 1,31 ha ulatuses VEP209975-ga.

Paiküla-Veere 7-1 trassil raadatakse 309,4 ha metsa.

Paiküla - Veere 8-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), harilik porss (*Myrica gale*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*).

Paiküla-Veere 8-1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,39 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 15,94 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 8-1 trassilõik kattub 1,52 ha ulatuses lepinguga VEP149187-ga; 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 1,4 ha ulatuses VEP212280-ga; 0,04 ha ulatuses VEP212134-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212956-ga; 0,91 ha ulatuses lepinguga VEP131021-ga; 0,27 ha ulatuses VEP149002-ga.

Paiküla-Veere 8-1 trassil raadatakse 330,5 ha metsa.

Paiküla-Veere 9-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), harilik porss (*Myrica gale*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), künnapuu (*Ulmus laevis*), suur käöpõll (*Listera ovata*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Veere 9-1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,39 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 24,68 ha ulatuses.

Paiküla-Veere 9-1 trassilõik kattub 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 0,05 ha ulatuses lepinguga VEP209364-ga; 0,91 ha ulatuses lepinguga VEP131021-ga; 0,27 ha ulatuses VEP149002-ga.

Paiküla-Veere 9-1 trassil raadatakse 345,4 ha metsa.

Paiküla - Mägi-Kurdla 1-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik porss (*Myrica gale*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), künnapuu (*Ulmus laevis*), suur käöpõll (*Listera ovata*), karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Mägi-Kurdla 1-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 24,41 ha ulatuses.

Paiküla - Mägi-Kurdla 1-1 trassilõik kattub 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga.

Paiküla-Mägi-Kurdla 1-1 trassil raadatakse 254,1 ha metsa.

Paiküla - Mägi-Kurdla 2-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik porss (*Myrica gale*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), künnapuu (*Ulmus laevis*), suur käöpõll (*Listera ovata*), karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Mägi-Kurdla 2-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 20,22 ha ulatuses.

Paiküla - Mägi-Kurdla 2-1 trassilõik kattub 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga.

Paiküla-Mägi-Kurdla 2-1 trassil raadatakse 235,6 ha metsa.

Paiküla-Mägi-Kurdla 3-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), harilik porss (*Myrica gale*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), suur käöpõll (*Listera ovata*) karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Mägi-Kurdla 3-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 28,19 ha ulatuses.

Paiküla - Mägi-Kurdla 3-1 trassilõik kattub 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga.

Paiküla-Mägi-Kurdla 3-1 trassil raadatakse 232,2 ha metsa.

Paiküla - Mägi-Kurdla 4-1 trassilõigule jäävad alal III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), künnapuu (*Ulmus laevis*), harilik porss (*Myrica gale*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Mägi-Kurdla 4-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 32,37 ha ulatuses.

Paiküla - Mägi-Kurdla 4-1 trassilõik kattub 0,91 ha ulatuses lepinguga VEP131021-ga; 1,52 ha ulatuses lepinguga VEP149187-ga; 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 1,4 ha ulatuses VEP212280-ga; 0,04 ha ulatuses VEP212134-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212956-ga.

Paiküla-Mägi-Kurdla 4-1 trassil raadatakse 250,8 ha metsa.

Paiküla - Mägi-Kurdla 5-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik porss (*Myrica gale*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*).

Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 15,94 ha ulatuses.

Paiküla - Mägi-Kurdla 5-1 trassilõik kattub 0,91 ha ulatuses lepinguga VEP131021-ga; 1,52 ha ulatuses lepinguga VEP149187-ga; 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga; 1,4 ha ulatuses VEP212280-ga; 0,04 ha ulatuses VEP212134-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212956-ga.

Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1 trassil raadatakse 293,9 ha metsa.

Paiküla - Mägi-Kurdla 6-1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed alpi ristik (*Trifolium alpestre*), harilik porss (*Myrica gale*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik valvik (*Leucobryum glaucum*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), künnapuu (*Ulmus laevis*), suur käöpõll (*Listera ovata*) karukold (*Lycopodium clavatum*).

Paiküla-Mägi-Kurdla 6-1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 24,68 ha ulatuses.

Paiküla - Mägi-Kurdla 6-1 trassilõik kattub 0,05 ha ulatuses lepinguga VEP209364-ga; 0,91 ha ulatuses lepinguga VEP131021-ga; 1,44 ha ulatuses VEP212285-ga.

Paiküla-Mägi-Kurdla 6-1 trassil raadatakse 308,8 ha metsa

4.3. Saaremaalt mandrile

Mägi-Kurdla-Paatsalu ei kattu kaitsealuste taimedega ega vääriselupaikadega.

Mägi-Kurdla-Paatsalu trassil raadatakse 6,6 ha metsa.

Mägi-Kurdla-Muriste maakaabelliini alale jäävad III kaitsekategooria taimed kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik porss (*Myrica gale*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), suur käöpõll (*Listera ovata*), hall käpp (*Orchis militaris*).

Mägi-Kurdla-Muriste trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,12 ha ulatuses.

Mägi-Kurdla-Muriste trassil raadatakse 6,6 ha metsa.

Mägi-Kurdla-Hanila maakaabelliini alale jääb II kaitsekategooria taim emaputk (*Angelica palustris*) ja kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*).

Mägi-Kurdla-Hanila trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,46 ha ulatuses.

Mägi-Kurdla-Hanila trassil raadatakse 5,1 ha metsa.

Veere-Paatsalu 1 maakaabelliini alale jääb III kaitsekategooria taim lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*).

Veere-Paatsalu 1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,33 ha ulatuses.

Veere-Paatsalu 1 trassil raadatakse 12,9 ha metsa.

Veere-Paatsalu 2 maakaabelliini alal jäävad väljaspool kaitsealasid maakaabelliini alale II kaitsekategooria taimed pisikannike (*Viola pumila*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), jumalakäpp (*Orchis mascula*), kärbesõis (*Ophrys insectifera*), sale haguhein (*Koeleria macrantha*) ning III kaitsekategooria taimed soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia*

conopsea), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), suur käöpõll (*Listera ovata*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), hall käpp (*Orchis militaris*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*).

Veere-Paatsalu 2 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 2,66 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 1,94 ha ulatuses.

Veere-Paatsalu 2 trassil raadatakse 18,8 ha metsa.

Veere-Paatsalu 3 maakaabelliini alal jäävad väljaspool kaitsealasid maakaabelliini alale II kaitsekategooria taimed pisikannike (*Viola pumila*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), sale haguhein (*Koeleria macrantha*), emaputk (*Angelica palustris*) ja III kaitsekategooria taimed harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), suur käöpõll (*Listera ovata*), hall käpp (*Orchis militaris*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*).

Veere-Paatsalu 3 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 3,50 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 2,92 ha ulatuses.

Veere-Paatsalu 3 trassil raadatakse 14,7 ha metsa.

Veere-Muriste 1 maakaabelliini alale jäävad III kaitsekategooria taimed hall käpp (*Orchis militaris*), suur käöpõll (*Listera ovata*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), lääne-möödrohi (*Cladium mariscus*), harilik porss (*Myrica gale*).

Veere-Muriste 1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,44 ha ulatuses.

Veere-Muriste 1 trassil raadatakse 13,0 ha metsa.

Veere-Muriste 2 maakaabelliini alale jäävad II kaitsekategooria taimed pisikannike (*Viola pumila*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), jumalakäpp (*Orchis mascula*) ja sale haguhein (*Koeleria macrantha*) ja III kaitsekategooria taimed harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), suur käöpõll (*Listera ovata*), hall käpp (*Orchis militaris*).

Veere-Muriste 2 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 2,66 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 2,05 ha ulatuses.

Veere-Muriste 2 trassil raadatakse 18,8 ha metsa.

Veere-Muriste 3 maakaabelliini alale jäävad II kaitsekategooria taim pisikannike (*Viola pumila*), sale haguhein (*Koeleria macrantha*) ja III kaitsekategooria taimed harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), suur käöpõll (*Listera ovata*), hall käpp (*Orchis militaris*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*).

Veere-Muriste 3 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 3,50 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 3,03 ha ulatuses.

Veere-Muriste 3 trassil raadatakse 14,7 ha metsa.

Veere-Hanila 1 maakaabelliini alale jääb II kaitsekategooria taim kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), emaputk (*Angelica palustris*) ja III kaitsekategooria taim lääne-möödrohi (*Cladium mariscus*).

Veere-Hanila 1 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,46 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 0,33 ha ulatuses.

Veere-Hanila 1 trassil raadatakse 11,5 ha metsa.

Veere-Hanila 2 maakaabelliini alale jäävad II kaitsekategooria taimed pisikannike (*Viola pumila*), emaputk (*Angelica palustris*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), kärbesõis (*Ophrys insectifera*), sale haguhein (*Koeleria macrantha*) ja III kaitsekategooria taimed soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), hall käpp (*Orchis militaris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), suur käöpõll (*Listera ovata*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), tumepunane neuuvaip (*Epipactis atrorubens*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*).

Veere-Hanila 2 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 3,12 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 1,94 ha ulatuses.

Veere-Hanila 2 trassil raadatakse 17,4 ha metsa.

Veere-Hanila 3 maakaabelliini alale jäävad II kaitsekategooria taimed pisikannike (*Viola pumila*), emaputk (*Angelica palustris*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), sale haguhein (*Koeleria macrantha*) ja III kaitsekategooria taimed harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*), suur käopõll (*Listera ovata*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), rohekas käokeel (*Platanthera chlorantha*).

Veere-Hanila 3 trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 3,97 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 2,92 ha ulatuses.

Veere-Hanila 3 trassil raadatakse 13,2 ha metsa.

4.4. Mandri läänerannik- Lihula

Muriste-Lihula trassilõigul jäävad II kaitsekategooria taim niidu-kuremõök (*Gladiolus imbricatus*) ja III kaitsekategooria taimed kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik porss (*Myrica gale*), kuradi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*).

Muriste-Lihula trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,12 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 6,09 ha ulatuses.

Muriste-Lihula trassilõik kattub kogu ulatuses VEP115006-ga; 1,61 ha ulatuses VEP206490-ga; 1,89 ha ulatuses VEP115042-ga.

Muriste-Lihula trassil raadatakse 112,7 ha metsa.

Paatsalu-Lihula trassilõigul jäävad II kaitsekategooria taim niidu-kuremõök (*Gladiolus imbricatus*) ja III kaitsekategooria taimed kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), harilik porss (*Myrica gale*), kuradi-sõrmkäpp (*Dactylorhiza maculata*), hall käpp (*Orchis militaris*).

Paatsalu-Lihula trassile jäävad II kaitsekategooria taimed 0,12 ha ulatuses ja III kaitsekategooria taimed 11,21 ha ulatuses.

Paatsalu-Lihula trassilõik kattub 1,61 ha ulatuses VEP206490-ga; 1,89 ha ulatuses VEP115042-ga.

Paatsalu-Lihula trassil raadatakse 107,5 ha metsa.

Hanila-Lihula 2 trassilõigul jäävad II kaitsekategooria taim kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*) ja III kaitsekategooria taim harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*).

Hanila-Lihula 2 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,70 ha ulatuses.

Hanila-Lihula 2 trassilõik kattub kogu ulatuses lepinguga VEP115028-ga; 1,61 ha ulatuses VEP206490-ga.

Hanila-Lihula trassil raadatakse 153,6 ha metsa.

4.5. Lihula- Rumba

Lihula - Rumba 1-1 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim lodukannike (*Viola uliginosa*). Kasvukoht jääb trassile 0,48 ha ulatuses. Trassilõigule jääb kogu ulatuses VEP115067.

Lihula-Rumba 1-1 trassil raadatakse 89,1 ha metsa.

Lihula - Rumba 2-1 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim lodukannike (*Viola uliginosa*). Kasvukoht jääb trassile 0,48 ha ulatuses. Trassilõigule jääb kogu ulatuses VEP115067.

Lihula-Rumba 2-1 trassil raadatakse 69,4 ha metsa.

Lihula - Rumba 3-1 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim lodukannike (*Viola uliginosa*). Kasvukoht jääb trassile 0,48 ha ulatuses.

Lihula-Rumba 3-1 trassil raadatakse 86,8 ha metsa.

Lihula - Rumba 4-1 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim lodukannike (*Viola uliginosa*). Kasvukoht jääb trassile 0,48 ha ulatuses.

Lihula-Rumba 4-1 trassil raadatakse 67,0 ha metsa.

Lihula - Rumba 5-1 trassilõigule jääb III kaitsekategooria lodukannike (*Viola uliginosa*). Kasvukoht jääb trassile 0,48 ha ulatuses. Trassilõigule jääb kogu ulatuses VEP115067.

Lihula-Rumba 5-1 trassil raadatakse 89,1 ha metsa.

Lihula - Rumba 8-1 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim lodukannike (*Viola uliginosa*). Kasvukoht jääb trassile 0,48 ha ulatuses.

Lihula-Rumba 8-1 trassil raadatakse 71,3 ha metsa.

4.6. Rumba- Järvakandi

Rumba-Järvakandi 1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*), siberi võhumõök (*Iris sibirica*), suur käopõll (*Listera ovata*), mets-õunapuu (*Malus sylvestris*).

Rumba-Järvakandi 1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,17 ha ulatuses.

Rumba-Järvakandi 1 trassilõik kattub 0,04 ha ulatuses VEP148052-ga; 0,02 ha ulatuses VEP204468-ga; 0,17 ha ulatuses VEPL01351-ga.

Rumba-Järvakandi 1 trassil raadatakse 95,0 ha metsa.

Rumba-Järvakandi 2 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim harilik porss (*Myrica gale*).

Rumba-Järvakandi 2 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,10 ha ulatuses.

Rumba-Järvakandi 2 trassilõik kattub 0,38 ha ulatuses VEP206881-ga.

Rumba-Järvakandi 2 trassil raadatakse 178,0 ha metsa.

Rumba-Järvakandi 3 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss (*Myrica gale*), Helli ebatähtlehik (*Crossocalyx hellerianus*), haavanääts (*Junghuhnia pseudozilingiana*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*), harilik ungrukold (*Huperzia selago*).

Rumba-Järvakandi 3 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 1,59 ha ulatuses.

Rumba-Järvakandi 3 trassilõik kattub 1,05 ha ulatuses VEP210445-ga; 0,38 ha ulatuses VEP206881-ga; 0,24 ha ulatuses VEP204862-ga; 0,39 ha ulatuses VEP210446-ga.

Rumba-Järvakandi 3 trassil raadatakse 169,3 ha metsa.

Rumba-Järvakandi 4 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim harilik porss (*Myrica gale*).

Rumba-Järvakandi 4 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,10 ha ulatuses.

Rumba-Järvakandi 4 trassilõik kattub 0,38 ha ulatuses VEP206881-ga.

Rumba-Järvakandi 4 trassil raadatakse 203,2 ha metsa.

Rumba-Järvakandi 5 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed harilik porss (*Myrica gale*), Helli ebatähtlehik (*Crossocalyx hellerianus*), haavanääts (*Junghuhnia pseudozilingiana*), suur nõöpsamblik (*Megalaria grossa*), harilik ungrukold (*Huperzia selago*).

Rumba-Järvakandi 5 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 1,59 ha ulatuses.

Rumba-Järvakandi 5 trassilõik kattub 1,04 ha ulatuses VEP210445-ga; 0,38 ha ulatuses VEP206881-ga; 0,24 ha ulatuses VEP204862-ga; 0,39 ha ulatuses VEP210446-ga.

Rumba-Järvakandi 5 trassil raadatakse 194,9 ha metsa.

Rumba-Järvakandi 6 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim harilik porss (*Myrica gale*).

Rumba-Järvakandi 6 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,10 ha ulatuses.

Rumba-Järvakandi 6 trassilõik kattub 0,38 ha ulatuses VEP206881-ga.

Rumba-Järvakandi 6 trassil raadatakse 200,8 ha metsa.

Rumba-Järvakandi 7 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*), suur nõöpsamblik (*Megalania grossa*), haavanääts (*Junghuhnia pseudozilingiana*), harilik ungrukold (*Huperzia selago*), suur nõöpsamblik (*Megalania grossa*).

Rumba-Järvakandi 7 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 1,50 ha ulatuses.

Rumba-Järvakandi 7 trassilõik kattub 1,04 ha ulatuses VEP210445-ga; 0,38 ha ulatuses VEP206881-ga; 0,24 ha ulatuses VEP204862-ga; 0,39 ha ulatuses VEP210446-ga.

Rumba-Järvakandi 7 trassil raadatakse 192,5 ha metsa.

4.7. Järvakandi-Paide

Järvakandi-Paide 1 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed sulgjas õhik (*Neckera pennata*), Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 1 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,87 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 1 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP206618-ga; 0,08 ha ulatuses VEP209496-ga.

Järvakandi-Paide 1 trassil raadatakse 261,6 ha metsa.

Järvakandi-Paide 2 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed sulgjas õhik (*Neckera pennata*), Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 2 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,87 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 2 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP206618-ga; 0,08 ha ulatuses VEP209496-ga.

Järvakandi-Paide 2 trassil raadatakse 243,3 ha metsa.

Järvakandi-Paide 3 trassilõigule jäävad III kaitsekategooria taimed sulgjas õhik (*Neckera pennata*), Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 3 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,87 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 3 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP206618-ga; 0,08 ha ulatuses VEP209496-ga.

Järvakandi-Paide 3 trassil raadatakse 245,3 ha metsa.

Järvakandi-Paide 4 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 4 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,26 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 4 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP210443-ga; 0,51 ha ulatuses VEP124047-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212336-ga.

Järvakandi-Paide 4 trassil raadatakse 242,4 ha metsa.

Järvakandi-Paide 5 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 5 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,26 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 5 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP210443-ga; 0,51 ha ulatuses VEP124047-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212336-ga.

Järvakandi-Paide 5 trassil raadatakse 240,5 ha metsa.

Järvakandi-Paide 6 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 6 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,26 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 6 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP210443-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212336-ga.

Järvakandi-Paide 6 trassil raadatakse 239,2 ha metsa.

Järvakandi-Paide 7 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 7 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,26 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 7 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP210443-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212336-ga.

Järvakandi-Paide 7 trassil raadatakse 237,2 ha metsa.

Järvakandi-Paide 8 trassilõigule jääb III kaitsekategooria taim Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*).

Järvakandi-Paide 8 trassile jäävad III kaitsekategooria taimed 0,26 ha ulatuses.

Järvakandi-Paide 8 trassilõik kattub 0,28 ha ulatuses VEP210443-ga; 0,66 ha ulatuses VEP212336-ga.

Järvakandi-Paide 8 trassil raadatakse 255,6 ha metsa.

5. Järeldused ja kokkuvõte

Esimesel lõigul on vääriselupaikade seisukohast eelistatumad alternatiivid Kotlandi-Paiküla 1-1 ja Lõmala-Paiküla 1-1, kuna need alternatiivid ei kattu ühegi vääriselupaigaga. Kaitsealuste III kaitsekategooria taimede seisukohast on eelistatuimad alternatiivid Kotlandi-Paiküla 4-1, kuna sellel alternatiivil jääb trassi alla vaid üks hariliku porssi kasvukoht ning liigid, mis jäävad alajaama alla, kuigi trassil on kokku 16 kaitsealust III kategooria liiki, jäävad teised neist trassile vähesel määral, mis ei too kaasa nende kasvukohtadest üle 50% kasvukoha hävimise. Samuti on eelistatud alternatiivid Kotlandi-Paiküla 2 ja Lõmala-Paiküla 2, millele jääb vastavalt vaid 10 ja 8 kaitsealust III kaitsekategooria liiki, millest mõlemal nelja liigi kasvukohad kattuvad trassiga umbes pooles ulatuses ning täielikult jäävad trasside alla alajaamade alal kasvavad taimed ning õhuliini trassil samad kolm kápaliste leiukohta.

Teisel lõigul on vääriselupaikade seisukohast eelistatumad alternatiivid Paiküla-Mägi-Kurdla 1-1; 2-1; 3-1 või 4-1, kuna kattuvad vaid ühe VEP-ga, millega kattuvad kõik alternatiivid peale Paiküla-Veere 1-1 trassi. Eelistatuimad trassialternatiivid on kõik Paiküla-Mägi-Kurdla trassid, kuna neile ei jää ühtegi II kaitsekategooria taimeliigi elupaika. Paiküla-Veere trassialternatiividest on parimateks 2, 3 ja 7, kuna läbivad kõik vaid ühte II kaitsekategooria taimede kasvukohta. III kaitsekategooria taimede seisukohast on eelistatuimad variandid Paiküla-Veere 2 ja 8 ning Paiküla-Mägi-Kurdla 5, kuna neile trassidele jääb kõige vähem liike ning täielikult või suures osas jäävad samad liigid, mis kõigil trassialternatiividel välja arvatud Paiküla-Veere 1. Lisaks jääb Paiküla-Veere 1 trassile ainsana I kaitsekategooria taimeliik roheline hiidkupar mitme kasvukohaga, mistõttu on see alternatiiv välistatud, kuna kasvab lehtmetsades ning trassikoridori rajamisel kasvukohta liik hävib.

Kolmandal lõigul ei asu ühtegi vääriselupaika. **Eelistatuim variant kaitsealuste liikide seisukohast on Mägi-Kurdla – Paatsalu, kuna sellele trassile ei jää ühtegi kaitsealuste liikide kasvukohta.**

Neljandal lõigul mandri läänerannik-Lihula on kaitsealuste taimede seisukohast **eelistatuim Hanila-Lihula 2 trassilõik**, kuhu jääb ainult üks III kaitsealune liik harilik käoraamat ja punktobjektina II kaitsekategooria taim kaunis kuldking. **VEP-de seisukohast on eelistatuim Muriste-Lihula alternatiiv**, kuna selle alternatiivi rakendumisel väheneb nii arvuliselt kui pindalaliselt vähem VEP-de pinda. Kõigi alternatiivide puhul hävib suur osa VEP206490-st.

Viiendal lõigul Lihula-Rumba on eelistatuimad trassialternatiivid 3-1, 4-1 ja 8-1, kuna nende alternatiividele ei jää ühtegi vääriselupaika ning kõigile trassidele jääb võrdselt ühe lodukannikese kasvukoht.

Kuuendal lõigul on kaitsealuste taimede seisukohast eelistatuimad alternatiivid Rumba-Järvakandi 2, 4 ja 6 trassid, kuna kattuvad vaid ühe kaitsealuse liigi leiukohaga. VEP-de paiknemise seisukohast on eelistatuim alternatiiv Rumba-Järvakandi 6, millele jääb vaid üks VEP206881, millest küll hävib 64,9%. Ka Rumba-Järvakandi 2 trassile jääb sama VEP206881 ning lisaks VEP213109, millest hävib 2,7%. **Seega on parimaks alternatiiviks Rumba-Järvakandi 6.**

Seitsmendal lõigul on VEP-de paiknemise seisukohast on eelistatud trassid 1, 2 ja 3, mille peal asuvad kaks vääriselupaika, kusjuures ühe pindala väheneb ainult 6,9% ning trasside ääres asub kolmas vääriselupaik, mis võib saada mõjutatud vaid servaefekti läbi. Samuti on eelistatud trassid 6, 7 ja 8, millel asuvad samuti kaks VEP-i, mis häviksid 26% ja 33% ulatuses ja nende äärde jääb samuti üks VEP, millele võivad avalduda servaefektid. Samas jäävad õhuliini trassidest alternatiivid 4-8 vaid ühe samblaliigi kasvukohale, samas kui alternatiivid 1-3 jäävad nii sulgja õhiku kui Helli ebatähtlehiku kasvukohtadele, sh kahele sulgja õhiku kasvukohale.

Seega, arvestades nii VEP-e kui kaitsealuste liikide leiukohti, on kõige eelistatumad trassialternatiivid lõigul Järvakandi-Paide 6, 7 ja 8.

6. Kasutatud allikad

EELIS

<https://eseis.ut.ee/efloora/Eesti-vte/>

Keskkonnaportaal

Taimestiku ja vääriselupaikade analüüsi lähteülesanne. Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH, programmi lisa nr 5. Skepast&Puhkim OÜ